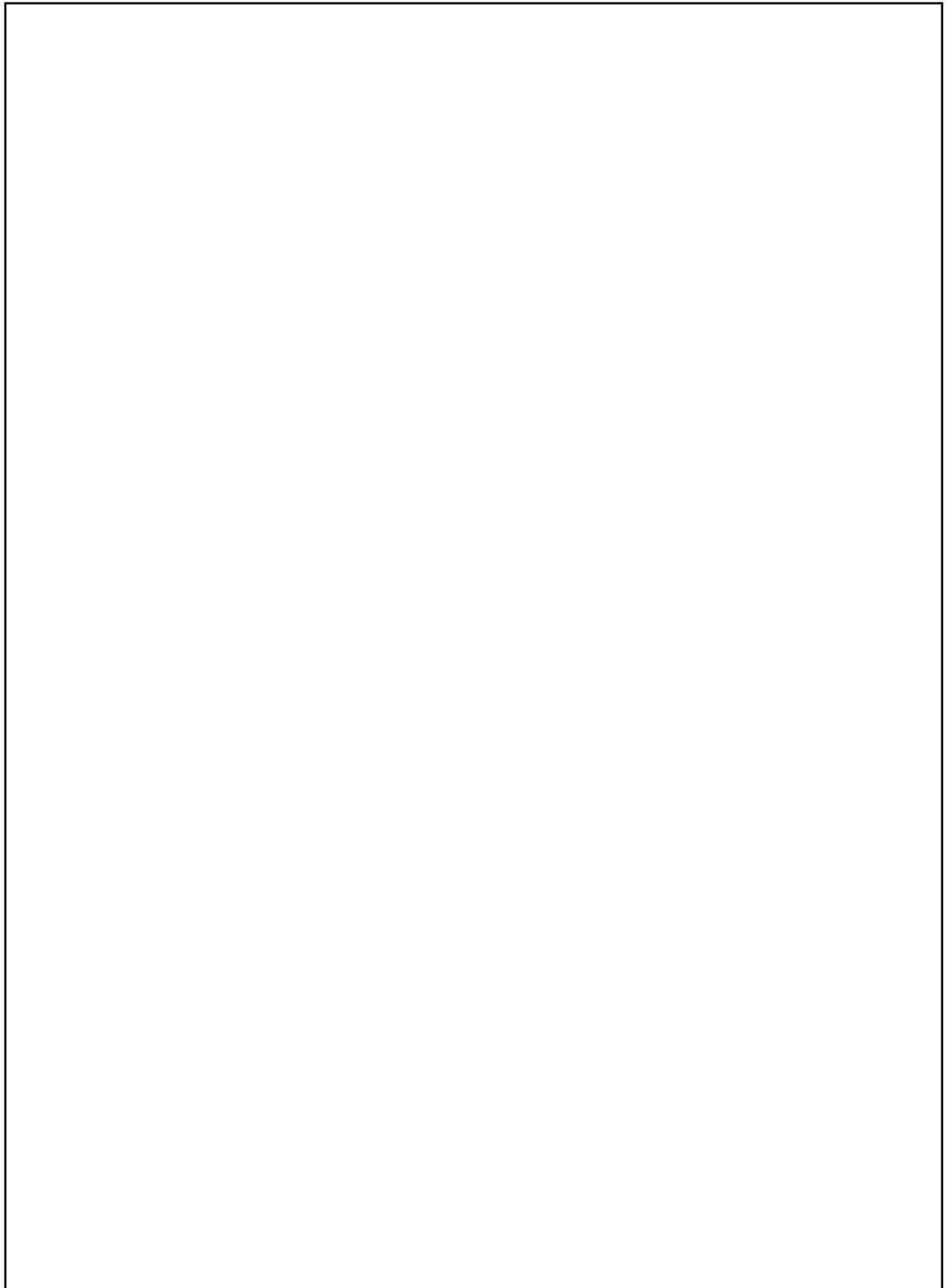

46.ČÍSLO / V.ROČNÍK

16. LISTOPADU —————

Úcta k blahoslavené Panně

Po doktrínálním ospravedlnění úcty k blahoslavené Panně II. vatikánský koncil vybízí všechny věřící, aby se stali jejími šířiteli. Posvátný koncil vyhláší tuto katolickou nauku uváženě a zároveň vybízí všechny syny církve, aby velkodušně podporovali úctu k blahoslavené Panně, především liturgickou, a vážili si mariánských modliteb a pobožností, které učitelský úřad církve během staletí doporučoval.

Tímto posledním tvrzením, aniž by vyhraňovali podrobnosti, chtěli koncilní otcové zdůraznit platnost některých modliteb, jako růženec a Anděl Páně, které jsou drahé tradici křesťanského lidu a k jejichž modlitbě nejvyšší velekněží často vybízeli, neboť jsou to účinné prostředky, jimiž se sytí život víry a úcta k Panně Marii.

Koncilní text pokračuje a žádá věřící, aby přesně zachovávali to, co bylo v minulosti rozhodnuto o uctívání obrazů Krista, blahoslavené Panny a svatých.

Znovu předkládá rozhodnutí Nicejského koncilu, konaného r. 787, který potvrdil oprávněnost kultu posvátných obrazů proti všem, kteří je chtěli zničit, protože je považovali za nepřiměřené k tomu, aby představovaly božství.

Otcové onoho koncilního zasedání prohlásili: „Stanovíme s veškerou přísností a péčí zpodobnění drahého a životodárného kříže, posvátné obrazy, ať již malované, nebo v mozaice, či v jakémkoli jiném vhodném materiálu mají být vystaveny ve svatých chrámech Božích, na posvátných nářadích, na posvátných paramentech, na zdech a na tabulích, na domech i na cestách. Ať jsou to obrazy Pána Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista, nebo naší neposkvrněné Paní, svaté Matky Boží, svatých andělů, všech svatých a spravedlivých.

Odkazem na tuto definici Lumen Gentium mínila znovu zdůraznit oprávněnost a plat-

nost posvátných obrazů proti některým tendencím usilujícím je odstranit z kostelů a svatyní, aby se tak soustředila veškerá pozornost na Krista.

II. Nicejský koncil se neomezuje na to, aby potvrdil oprávněnost obrazů, nýbrž se snaží vysvětlit, jak jsou užitečné pro křesťanskou zbožnost. Vždyť čím častěji se kontemplují tyto obrazy, tím více jsou ti, kteří je vidí, přiváděni ke vzpomínce a touze po původních vzorech a váží si jich a vzdávají jim úctu tím, že je líbají.

Jde o směrnice, jež platí zvláště v mariánské úctě. Obrazy, ikony a socha Madony vystavené v domech, na veřejných místech a v nesčetných chrámech a kaplích napomáhají věřícím vzyvat její stálou přítomnost a její milosrdnou ochranu v různých životních událostech. Tím, že činí konkrétní a jakoby viditelnou mateřskou něhu Panny, vybízejí, aby se věřící k ní obraceli, s důvěrou ji prosili a napodobovali ji ve velkodušném přijetí Boží vůle.

Žádný ze známých obrazů nezachycuje Mariinu autentickou tvář, jak to uznával již svatý Augustin. Nicméně nám pomáhají navázat mnohem živější vztah k ní. Proto je třeba povzbuzovat zvyk vystavovat Mariiny obrazy v místech, kde se konají obřady, i v jiných budovách, aby se zakoušela její pomoc v těžkostech a stálá výzva k životu světlejšímu a věrnějšímu Bohu.

Aby Nicejský koncil podporoval správné užívání posvátných obrazů, připomíná, že čest

vzdávaná obrazu ve skutečnosti patří tomu, koho ten obraz představuje, a kdo uctívá obraz, uctívá ve skutečnosti toho, kdo je na něm namalován.

A tak uctíváním obrazu Krista věřící provádějí ryzí úkon kultu, který nemá nic společného s modlářstvím. Podobně, když věřící uctívá Mariino zobrazení, činí úkon určený koncem konců tomu, aby uctíval osobu Ježíšovy Matky.

II. vatikánský koncil vybízí však teology a kazatele, aby se varovali jak přehánění, tak minimalistických postojů, když uvažují o zvláštní důstojnosti Matky Boží. Dodává: Budou-li pod vedením učitelského úřadu církve studovat Písmo svaté, svatého Otce, církevní učitele a církevní liturgii, budou správně objasňovat úkoly a výsady blahoslavené Panny, ti mají vždy vztah ke Kristu, původci veškeré pravdy, svatosti a zbožnosti.

□ **Před 80 lety** se v Itálii u řeky Tagliamento odehrála tragická bitva 1. světové války. Italská armáda při ní ztratila 250 tis. vojáků, kteří byli zajati, 50 tis. padlých a 5 tis. děl. Itálie pak bránila Benátky a Pádskou nížinu na řece Piavě. Papež Benedikt XV. byl tehdy ve velmi těžké situaci, protože byl papežem nejen Itálii, ale i Rakušanů a Maďarů, a ti všichni stáli proti sobě v nelítostné bitvě. Kromě toho diplomatictí zástupci bojujících stran z papežského státu odešli.

□ **V Padově se uskutečnila operace**, při které byl transplantován levý jaterní lalok zijičího otce do těla jeho malého syna. Dosud byly transplantovány pouze orgány dárce, který již zemřel. Tento první případ transplantace ze živého člověka představuje nový problém jak z hlediska práva, tak z hlediska morálky. Církev hájí názor, že je nepřipustné, aby živý člověk třeba zcela dobrovolně daroval některý svůj orgán tak, že by v důsledku toho zemřel. V tomto padovském případě zatím oba účastníci zákrok přežili. Nešlo o transplantaci celého orgánu, nýbrž jeho části, a odborníci zastávají názor, že odňatá část orgánu do jednoho měsíce doroste.

Ryzí mariánské učení je zabezpečeno věrností Písmu svatému a tradici, jakož i liturgickým textům a učitelskému úřadu. Jeho nezbytnou charakteristikou je vztah ke Kristu. Vždyť všechno v Marii pochází od Krista a je zaměřeno k němu.

Koncil nakonec poskytuje věřícím některá měřítka, podle nichž mají žít ryzím způsobem svůj synovský vztah k Marii. Věřící ať nezapomínají, že pravá úcta nespočívá ani v neplodném a přechodném citu, ani v nějaké nepředložené důvěřivosti, nýbrž že vychází z pravé víry, která nás přivádí k uznání vznešenosti Bohorodičky a povzbuzuje k synovské lásce k naší Matce a k následování jejich ctností.

Těmito slovy koncilní otcové varují před nepředloženou důvěřivostí a nadvládou citu. Především se zaměřují na to, aby potvrdili, že autentická mariánská úcta pochází z víry a z láskyplného uznání Mariiny důstojnosti, vyvolává synovskou lásku k ní a vzbuzuje pevné předsevzetí napodobovat její ctnosti.

Podle vatikánského rozhlasu

L'Osservatore Romano

Liturgická čtení

1. čtení – Dan 12,1–3

Povstane Michael, veliký kníže, který chrání syny tvého lidu. To bude čas úzkosti, jaký nebyl od té doby, kdy povstaly národy, až do té doby. Tehdy bude zachráněn tvůj národ, každý, kdo bude zapsán v knize. Probudí se mnozí z těch, kteří spí v prachu země, jedni k věčnému životu, druzí k potupě, k hanbě na věky. Kteří byli poučeni, budou zářit jako zář oblohy, a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy.

2. čtení – Žid 10,11–14.18

Každý (jiný) kněz stojí denně ve službě a znovu a znovu přináší stejné oběti, které však vůbec nemají sílu, aby zahladily hříchy. Avšak Kristus podal za hříchy jednu jedinou oběť a pak se navždycky posadil po Boží pravici a teď už jen čeká, »až mu budou jeho nepřátelé položeni k nohám jako podnož«. Jedinou obětí totiž přivedl k dokonalosti jednou provždy ty, které posvětil. Kde však je odpuštění hříchů, není už třeba oběti za hřích.

Evangelium – Mk 13,24–32

Ježíš řekl svým učedníkům: „V těch dnech po velkém soužení se zatmí slunce a měsíc přestane svítit, hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou. Potom pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe. Poučte se z přirovnání o fíkovníku! Když se už jeho větve nalévají mizou a nasazují listy, poznáváte z toho, že léto je blízko. Stejně tak až uvidíte, že se to děje, poznáte, že je blízko, přede dveřmi. Amen, pravím vám, toto pokolení nepomine, dokud se to všechno nestane. Nebe a země pominou, ale má slova nepominou. O tom dni a o té hodině však neví nikdo, ani anděl v nebi, ani Syn, jenom Otec.“

Myšlenka na neděli

DEJTE SI POZOR

Zamyšlení nad úryvkem Mk 13,1–37

Vězte, že je to blízko, přede dveřmi.

Vezmi Markovo evangelium a přečti si pozorně 13. kapitolu. Pak se vrať do chrámu, kde jsi viděla chudou vdovu, která dala všechno, co měla. Pán tě chce dnes důrazně upozornit, že to, co nedáš Bohu dobrovolně a s láskou, budeš muset tak jako tak opustit. Pros tedy Ducha svatého, abys naslouchala Ježíšovým slovům s čistým a otevřeným srdcem. Máš se připravit na chvíle, které rozhodnou o tvém věčném osudu.

Tři roky Ježíš učil a ukazoval, jak máš žít na tomto světě. Ale ukazoval ti také, že tvůj pobyt zde je přechodný a je jen přípravou na zcela jiný, věčný život. Přechod od časnosti k věčnosti není bezbolestný. Ta bolest je tím větší, čím více přilneš k pomíjejícímu, jako by to bylo trvalé. Než nastane trvalá věčnost, musí skončit všechno časné.

Rozhlédni se po nádherné stavbě Hospodinova domu, z něhož vycházíš. Vzpomeň si na ty nejkrásnější chrámy, které jsi navštívila a obdivovala. *Nezůstane z nich kámen na kameni.* Stejný osud čeká všechny, i ty nejskvostnější paláce, města a domy i všechny věci a poklady malé i velké. *Všechno bude rozbořeno.* Nermuť se však proto. Žádná stavba světa se nemůže ani srovnávat s nebeským Jeruzalémem, kam tě uvedou andělé, *jestliže vytrváš až do konce.*

Podobně jako učedníkům i tobě první napadá otázka: *Kdy to bude?* Ale Pán o tom nemluví proto, aby uváděl senzační sdělení. Budeš-li na svůj odchod z časnosti připravena, vůbec nezáleží na tom, kdy nastane. Není pro tebe užitečné vědět, kdy to bude, ale je nezbytné vědět, *na co si máš dát pozor.*

To, co tě může velmi ohrozit, není zhroucení světa, ale zhroucení pravdy. Ohrožují tě úlisní a přesvědčiví *falešní mesiáši a proroci.* Ti budou tvrdit, že vědí, *kdy to bude.* Je to však lež, protože *o tom dni neví nikdo, ani anděl v nebi, ba ani Syn,* pravý Mesiáš. Dobu rozkvětu falešných proroků provázejí další znamení. Především *uvidíš ohavnou spoušť tam, kde být neměla.* To, k čemu tě falešní proroci chtějí svést, je *zne-*

svěcení všeho svatého a posvátného⁽¹⁾. Všechno vnější zpuštění je výrazem a důsledkem vnitřního zpuštění: z chrámu Ducha svatého se stala peleš modly rozumu a nevěstinec. V důsledku znesvěcení všeho, co mělo být lidem svaté, a pošlapání nejvýznamnějších hodnot *povstane národ proti národu a království proti království,* povstanou *děti proti rodičům.* Jestliže neposlechneš nepravé mesiáše a nepřipojíš se k jejich svatokrádežnému tažení, *budou tě nenávidět pro Ježíšovo jméno,* můžeš se nadít, že i tvoji přátelé, ba i tvoji nejbližší tě nesnesou a pošlou třeba na smrt. Je to vskutku *velké zpuštění,* ale když to *všechno víš napřed,* nemělo by tě nic překvapit.

Dokud se věmě držíš Ježíše, patříš k těm, *kteří si vyvolil.* Svou věrností můžeš přispět k tomu, aby *dny soužení byly zkráceny.* Proč slyšíš o tolika *neštěstích a zemětřese-ních na různých místech světa?* Abys měla stále před očima, jak rychle a nečekaně končí všechno to, co si lidé věřící falešným prorokům tak převelice zamilovali. Čím důležitější se odpoutáš od vši nicotnosti, tím jasněji uvidíš jediný pravý poklad: *Kristovo evangelium.* To si zamiluj a osvoj, to měj stále na mysli, to hlásej, kudy chodíš, slovem i příkladem, a nemusíš se bát budoucí zkázy. I kdyby se ti zdálo, že jsi ve své věrnosti zůstala zcela opuštěná, nejsi sama: *Víš přece, že tvoji bratři po celém světě musejí také tak trpět*⁽²⁾. I ve chvíli největší osamocení se můžeš těšit na den, kdy *andělé shromáždí vyvolené ze čtyř světových stran.* Pak uvidíš, kolik je těch, kteří milují Ježíše, pochopíš, že jako jeho vyvolená jsi nebyla nikdy sama. Nezálekní se ani tehdy, až spatříš, jak se hrouť nebe, *jak hasne slunce i měsíc, padají hvězdy.* Dělej tak jen místo novému nebi⁽³⁾, *na kterém budou zářit jako hvězdy zbožní, kteří přivedli mnohé ke spravedlnosti*⁽⁴⁾. To je to, oč máš usilovat.

Pouč se z fíkovníku. Vystav se slunci jediného pravého Mesiáše, abys byla plná mízy, aby nasadily tvé listy i tvé dobré ovoce, abys byla *nalezena jako ta, která je zapsaná v knize*⁽⁴⁾.

Ježíši, ty jsi mým dědičným podílem i mou číší. Jen tebe chci mít neustále na zřeteli, abych nezakolísala. Ukaž mi cestu k životu, u tebe je hojná radost, po tvé pravici je věčná slast⁽⁵⁾. *Přijď, Pane Ježíši!*

»Ano, přijdu brzy!«⁽⁶⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 24,15; ⁽²⁾ srov. 1 Pet 5,8;

⁽³⁾ srov. Zj 21,1; ⁽⁴⁾ srov. 1. čtení Dan 12,3;

⁽⁵⁾ srov. resp. žalm 16; ⁽⁶⁾ Zj 22, 20

Víra a rozum

Někdy mě trápí pochybnosti...

Když jsem byl učitelem náboženství na střední škole, napadlo mi při rozhovoru s mladými: Kdykoliv mají těžkosti v otázkách víry, říkají podobně jako dospělí: „Přepadly mě pochybnosti.“ Ty přicházejí při takových otázkách jako: Jak může být Bůh jeden a současně ve třech osobách? Jak může být eucharistický chléb Kristovým tělem? Nebo: Jak může být Maria Matkou a současně Pannou? Při takových otázkách může člověk zaujmout trojí postoj.

První reakce je úlek. Člověk má strach, že ztrácí víru. Proto si uloží něco jako autocenzuru: Jen žádné otázky, to zbytečně zneklidňuje. A tak se omezí na dětskou víru. Když pak mu položí takové otázky někdo jiný, např. jeho děti, odpoví: „To je tajemství.“ – jinými slovy: Nepokoušej se tomu porozumět, věř a buď klidný!

Druhou reakcí je intelektuální domýšlivost. Je to reakce člověka, který se vzrušuje, kdykoliv stojí před otázkou, která jej přesahuje. Je třeba říci, že mnoho výpovědí bible a dogmat představuje výzvu pro »rozumující« rozum. Pozor! Tím nechci říct, že se jedná o iracionální výpovědi; spíše o meta-racionální; nestojí proti rozumu, nýbrž překračují naše schopnosti. Kdo však se pokouší všechno vysvětlit, všechno prozkoumat, všechno změřit, snadno se dostane do pokušení všechno odkázat do oblasti mytologie, fantazie nebo obskurity. Tento racionalismus je v současné kultuře všudypřítomný.

Odpověď, která je přiměřená jak lidskému duchu, tak božskému zjevení, spočívá v pokorném hledání vysvětlení.

Protože Bůh se nemýlí, ani nás nechce uvést do omylu, mohu mu důvěřovat. Protože Duch svatý všechno proniká, i Boží hloubku, mohu ho prosit o osvětlení. Protože nejsem při svém hledání sám, mohu požádat církev, aby mi pomohla lépe porozumět. Je vždy možné světit se se svými pochybnostmi jiným věřícím, knězi nebo laikovi, který se zabývá takovým problémem, přečíst si knihu na toto téma, posílit své úvahy cennými myšlenkami církevních Otců. Ujali se před stoletími právě té úlohy ukazovat směr: vést dialog mezi Božím slovem a lidskými otázkami. V podstatě jde o nejvladnější definici teologie: *Fides quaerens intellectum* (víra, která hledá pochopení). V tom smyslu má být každý křesťan teologem.

Dětská víra je velmi dobrá pro děti. Ale kdo je dnes dítě-

tem! Kolik lidí nemá ani náboženské vzdělání základní školy, ale ještě hůře, kolika mladým schází nezákladnější znalosti katechismu. Jejich světské znalosti potřebné pro odbornost v povolání a sociální odpovědnost jsou na zcela jiné úrovni. To musí nutně vést v náboženských otázkách ke skepticizmu^{*)} nebo fideismu,^{**)} dvěma formám kapitulace rozumu.

Správně řekl kardinál Newman: „Tisíc těžkostí ještě nepředstavuje žádnou pochybnost.“ Bůh miluje lidské otázky. Je jich plná bible. I Maria se ptala při zvěstování: „Jak se to stane?“

Boha, který stvořil rozum, cítíme tím, že se snažíme pochopit. Víra se neskládá z tajemství, která před námi skrývá, nýbrž z tajemství, která před námi otevírá. Jsou však tak hluboká, tak velká, tak božská, že je nikdy nemůžeme změřit. Tím

Když někoho naplní Duch svatý, pozná se to, protože jeho tvář se rozzáří.

* * *

Lidem připadá vážná hudba smutná, protože nevědí, co je opravdová radost.

méně je nyní můžeme úplně obsáhnout (nebude tomu tak dokonce ani v nebi). To neznamená, že bychom se neměli snažit do tajemství proniknout, krůček za krůčkem, abychom je vychutnali. Musíme tak ovšem činit s pokorou a vědomím, že vždy poznáváme „jen jako v zrcadle“.

To je úkolem teologie a církve. To také činíme, když se v rozjímavé modlitbě otevíráme Božimu slovu.

Alain Bandelier
Z *Vision 2000* přel. -Iš-

^{*)} skepticizmus – pochybnost o možnosti poznání

^{**)} fideismus – náhrada rozumového poznání vírou

Popkoncert s papežem

Při Národním eucharistickém kongresu v Bologni se konal také pop-koncert, jehož hostem byl známý zpěvák Bob Dylan. Na koncertu zpíval také slepý zpěvák Andrea Bocelli. Koncertu se zúčastnil i Jan Pavel II. Jeho příchod na tribunu připomínal Paříž nebo Loreto. Mládež jej freneticky pozdravovala. Ozývalo se: „Papeže je ve formě a dovede nás do 3. tisíciletí!“ Papež projevil pochopení pro zábavu mladých lidí, kterých zde bylo na 300 tis., ale hudbou nadšen nebyl.

Když mu jeden mládenec přeložil do italského text písničky *Blowing in the wind*, papež odpověděl:

Právě mi jeden mládenec vaším jménem řekl, že odpověď na vaše otázky letí ve větru. To

souhlasí. Ale ne ve větru, který všechno boří a ničí, ale ve větru, který je dechem Ducha, hlasem, který volá a říká: »Poďte!« Ptali jste se mě, kolik cest musí člověk ujit, než se stane člověkem. Já vám říkám: jednu. Pro člověka je jen jedna cesta, a tou je Kristus, který řekl: »Já jsem Cesta.« On je Cesta Pravdy, Cesta Života.

Odpovědí byl bouřlivý potlesk. Papež pokračoval:

Řiďte se při rozhodování pravdou. Někdy se může stát, že rozhodování je tvrdé a těžké a pokušení vzdát se je velké. To už se stalo Ježíšovým učedníkům. Svět je plný pohodlných a lákavých cest, cest, které směřují dolů a ztrácejí se ve stínu údolí, kde je obzor stále užší a tmavší. Ježíš navrhuje cestu,

kteřá vede vzhůru, ke stále širším horizontům. Máte na vybranou: můžete se nechat hnát dolů do nížin planého konformismu, anebo podstoupit námahu výstupu k vrcholům, na kterých můžete dýchat čistý vzduch pravdy, dobroty a lásky.

Papež pak uvedl vlastní příklad výstupu, který se vyplatil: *Nejdůležitější a nejkrásnější zůstává pro mne skutečnost, že jsem již více než 50 let knězem, takže jsem mohl takřka každý den sloužit mši svatou. Eucharistie je tajemstvím mého dne. Ona dává smysl mé práci ve službách církvi a světu.*

300 tis. mladých Italů přijelo do Bologne nikoliv za Bobem Dylanem, ale za svým papežem. Americký zpěvák před ním smekl svůj kovbojský klobouk a hluboce se poklonil.

DT 30. 9. 1997

Víra musí být nakažlivá

Kardinál Godfried Danneels

Někdo by mohl chápat evangelizaci jako otázku propagandy, reklamy nebo marketingu, jak je tomu dnes v jiných oblastech, kde se člověk snaží šířit určité ideje nebo poselství. Kdyby bylo křesťanství a evangelium skutečně ideologií nebo pouze dobrým slovem či dobrou radou lidem pro život, pak by bylo nezbytné využít různých kulturních prostředků a rafinované techniky. Stačilo by vytvořit si dostatek prostoru v rádiu, v televizi a v reklamě.

Ale křesťanství je něco jiného. Je to **předávání nového života**, které nezávisí od schopnosti přesvědčování. Křesťanství se sděluje, když tento život **přechází z jedné osoby na druhou**. Je to jako organický psychosomatický vývoj. Evangelizovat znamená tedy něco více než jen šíření slov.

Slova mohou být užitečná. Chceme-li však někomu pomáhat v jeho růstu, je k tomu třeba živých osob. Pravá evangelizace je ovocem svatosti. Nemůže být tedy v žádném případě výsledkem nějaké techniky, nějaké teologie, nějaké knihy, nějaké tradice...

Je to Někdo jiný, kdo předává život z osoby na osobu, který působí proto, že je živý. Jeho bytí poznáváme právě skrze jeho působení. Působí v nás Síla z výšky, Duch zmrtných-vstálého Ježíše a svým působením v nás se šíří také v našem okolí. Dynamika tohoto šíření je tedy jiné podstaty.

Pravá evangelizace je ovocem svatosti

Jsou tři způsoby, jak ovlivnit druhé v našem okolí. První je mechanický: když např. vez-

mu do ruky kladivo a způsobím druhému bolest nebo mu naženu strach.

Pak jsou to technické prostředky přesvědčování a indoktrinace skrze slovo nebo skrze sdělovací prostředky.

Ale je tu ještě třetí způsob, jak ovlivnit okolí podobně, jako je ovlivňují kamna. Nic nefkají, neotevírají ústa, nemění prostor, nýbrž jen stojí a jednoduše **hřejí** a všichni k nim přicházejí, aby se zahřáli.

Skutečná evangelizace se děje tímto způsobem, uskutečňuje se **vyzařováním**, které je přitaháním k řádu bytí a nikoliv v prvé řadě jednáním. Ve skutečnosti jde o jednání, které vyplývá z bytí a které mu dává za pravdu. Není to žádné dodatečné úsilí, nýbrž přijetí přítomnosti našeho Pána, který jedná v nás a skrze nás chce zasáhnout ty druhé.

Ježíš nepřišel na svět v éře internetu

Církev je dnes v nebezpečí zaměřovat evangelizaci s propagandou a ve falešném smyslu profesionalizovat misie. Přechází se od bytí k fungování v domnění, že dobrým křesťanem je ten, který ovládá dobré prostředky na šíření informací. Jenže tyto představy jsou iluzorní, protože navíc nikdy nebudeme s to být konkurenty nadvládě médií. Při tom se dopouštíme zrady na způsobu, jímž se chce lidem sdělit tajemství. Kdyby měl Pán představu, že evangelizace je otázkou profesionálního využití sdělovacích prostředků, pak by byl počkal se svým příchodem až na éru internetu.

Poselství Královny míru

Drahé děti!

I dnes jsem s vámi a všechny vás zvu, abyste se obnovily tím, že budete žít má poselství.

Dítky, necht' se vám modlitba stane životem a buďte příkladem druhým.

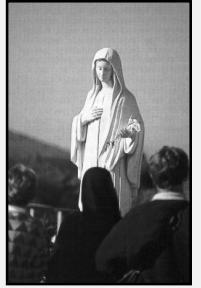
Dítky, přeji si, abyste se staly nositeli míru a Boží radosti dnešnímu nepokojnému světu.

Proto, dítky, modlete se, modlete se, modlete se!

Já jsem s vámi a žehnám vám svým mateřským pokojem.

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu!

Medjugorje 25. 10. 1997

„Dej mi slyšet svůj hlas...“

„Pokyn“ k poselství Královny míru 25. 10. 1997

Pokaždé, když přijde poselství, každého pětadvacátého hledám to nejdůležitější slovo, jemnou špičku učení, které nám Maria ve své pedagogii dává tím, že opakuje podstatné, přidávajíc pokaždé nový prvek.

Tento měsíc jsem byl nejdřív zaražen stručností poselství a také tím, že neobsahuje nový prvek. Modlil jsem se a pak jsem si znovu přečetl těch několik řádek adresovaných farnosti Medjugorje a světu – a slyšel jsem v každém slově Mariin hlas. Jako by mi říkala: „Neslyšíš můj hlas?“

Je to hlas Matky, která uzdravuje své děti. „Všechno jsem vám už řekla, a co projevují, to je má přítomnost.“ Vskutku, dvakrát v tomto po-

selství Gospa říká „já jsem s vámi“.

Ano, musíme slyšet tato slova, naslouchat jim, nejen je číst: jako Mariin hlas pohnul Alžbětou a Janem Křitelem, tak kéž i my jsme zasaženi až do hloubi nás samých. Pročtějme si „stará“ poselství, naslouchajme jim ve svém srdci, nechme se jimi obnovit. Přijmejme její mateřské požehnání jako přítomnost, která nás ponořuje do modlitby.

Poselství se nemění (opakuji se), protože svět se nemění, protože my se neměníme. Velepíseň říká: „Ukaž mi svou tvář, dej mi slyšet svůj hlas, vždyť tvůj obličej je krásný a tvůj hlas líbezný.“ Buďme dychtiví slyšet tuto mluvu lásky.

Bratr Efraim

Tak by mohli všichni ve stejné chvíli až v Austrálii slyšet jeho Horské kázání. Ale on přišel na zemi před dvěma tisíci roky, kdy nebyla vůbec žádná média. Svěřil se pokornému klíčení v té lidské skutečnosti, kterou nacházel místo od místa, kam vstupoval při cestách Palestinou, aby oni toto semeno pak postupem času sdělovali celému světu.

Církev neroste a nevyvíjí se jako dům, který vzniká díky

architektům a stavebnímu podniku. Církev je živý organismus, který vyrůstá docela pomalu z jednoho semene trpělivě a vlastní silou.

Nejsme to my, kdo dává svou silou růst semenu. Je to slunce a voda. Teprve jestliže je nám jasné toto, můžeme vzít na pomoc také jiné prostředky. Ale ty jsou zcela druhořadé.

30giorni 5/97
Překlad -Iš-

DĚDICTVÍ OTCŮ ZACHOVEJ NÁM, PANE

20

20. Apoštolát a kontemplace

V apoštolské exhortaci *Evangelii nuntiandi*, *O hlásání evangelia*, uvádí Pavel VI., že vedle hlásání evangelia, které nazýváme obecným a veřejným, je důležitý a chvályhodný ještě další způsob šíření evangelia, totiž od osoby k osobě. Náš Spasitel často užíval tohoto způsobu. Stačí připomenout rozmluvy s Nikodémem, se samařskou ženou u Jakubovy studny, s farizejem Šimonem a se Zacheem. Podobně si počínali také apoštolové. Můžeme k tomu dodat, že tento způsob evangelizace nacházíme také u našich slovanských apoštolů. V *Životopise Konstantina-Cyrila* čteme, že když byli soluňští bratři v Římě, Římané neustále chodili k Cyrilovi a dotazovali se na mnohé věci a on se snažil každého povzbudit k lásce Boží. Dokonce k němu docházel i nějaký Žid a Cyril využil každé jejich rozmluvy, aby mu hlásal Krista. (ŽK, 17)

Svatý otec nám v uvedené exhortaci neboli povzbuzení zdůrazňuje, že povinnost hlásat evangelium se v duchu II. vatikánského koncilu týká všech křesťanů. Proto adresoval Pavel

VI. toto povzbuzení nejen biskupům a kněžím, nýbrž všem věřícím. Radostná novozákonní zvěst se totiž má šířit nejen úřední, veřejnou cestou, ale také od osoby k osobě, má být sdílána od úst k ústům.

Když životopisec líčí sv. Cyrila při takových příležitostech, ukazuje, jak býval vždy pohotový, jako by se zvláště připravoval právě na tuto příležitost, a proto svými důvody přesvědčoval tazatele nebo toho, kdo chtěl s ním o náboženských věcech mluvit. Kde se u něho brala tato pohotovost? Vycházela z jeho rozjímavého ducha. Cyrilův apoštolát, jak veřejný, tak od osoby k osobě, pramenil v kontemplaci.

Co je podstatné V KONTEMPLACI vzhledem k apoštolskému hlásání evangelia? STUDIUM a MODLITBA. Z hlediska mravních ctností to vyžaduje především vyspělost v kardinální ctnosti opatrnosti či rozvahy. K ní se pak váže dar rady jako dar Ducha svatého, jenž dává nadlidským způsobem pronikat každou pravdu. Sv. Cyril milosrdně přistupoval ke všem hledajícím pravdu a dostalo se mu milosti pronik-

nout k pravdě a přivést k ní také druhé.

Lidé nazývali sv. Cyrila Filozofem. To pro jeho zájem o studium. Víme, že od mládí býval jeho oblíbeným autorem sv. Řehoř Naziánský a dále též sv. Bazil. Písmo sv. a svatí Otcové – to byla oblast, ve které se stále pohyboval. Jeho intelekt byl stále naplněn Božími pravdami, takže měl stále z čeho rozdávat. A to je výzva i pro každého křesťana. Když II. vatikánský koncil vyzývá každého křesťana k apoštolátu, tak ho vyzývá také ke studiu Božích pravd. Tady člověk nemůže rozdávat jen ze svého nebo z toho, co by sám vytvořil. Tak je každý křesťan povinen stále růst z Božího slova, tedy především studovat Písmo sv. A rozdávat teprve z neustále doplňované plnosti svého duchovního života, z něhož neubývá. Je totiž jako přetékáající přehrada, neustále naplňovaná z pramenů Božího slova.

Je ovšem pochopitelné, že každý křesťan se nemůže věnovat studiu teologie. K dosažení přesvědčenosti o smyslu vlastního života i přesvědčivosti tohoto života pro okolí musí si umět zodpovědět vlastní životní otázky a mít v nich jasno. A zdrojem odpovědí mu bude Písmo svaté. Teprve pak bude umět obhájit i svůj náboženský životní názor před druhými lidmi.

Osvojit si však Písmo sv. neznamená, že si je někdo jednou přečetl a pak je postavil do knihovny mezi jiné knihy. Osvojení si Božích pravd vyžaduje vedle jejich studia také rozjímání. Jedině rozjímáním se pravdy poznané studiem mohou stát vnitřní životní zkušenosti člověka. Rozjímání pravd poznávaných studiem znamená jejich zvnitřňování. Studium přináší člově-

ku potřebnou látku. Kontemplace odhaluje smysluplnost poznání pro osobní život křesťana. Studium poučený křesťan jde cestou kontemplace k přesvědčenému křesťanovi. Modlitba pak učiní z přesvědčeného křesťana apoštola, který působí přesvědčivě svým životem a svými slovy. Teprve modlitbou dochází přesvědčený křesťan k pohotovému používání svých vědomostí k apoštolskému působení.

U sv. Cyrila a Metoděje jasně vidíme, jak nezůstávají u pouhého studia, nýbrž poznatky vstřebávají v rozjímání a modlitbě. Sv. Metoděj, zvyklý studovat a rozjímat v tichu olympského monastýru, také na Moravě zřídil podobné ústraní na hoře Sv. Klimenta. Rovněž sv. Konstantin vyhledává okamžiky, aby se aspoň na krátký čas mohl věnovat usebrané modlitbě v klášteře. Tohle je velmi závažné pro moderní dobu, kde mnozí žijí v domněnku, že když se studium a práce usnadní pomocí strojů a člověk získá hodně volného času, že má vyhráno. Nemá vyhráno, pokud se mu ztratí smysl práce a smysl samotného studia, neboť se mu ztratí také smysl volného času. Jedině v rozjímavé modlitbě mu může být odhalen tento smysl studia, práce i volného času.

Pro křesťana má studium, práce i volný čas smysl jedině, když tím roste vnitřní přesvědčenost a vnější přesvědčivost jeho křesťanského života. Pak i jeho apoštolát veřejný i od osoby k osobě bude tak účinný, jako bylo působení sv. Cyrila a Metoděje.

Pokračování příště

Bohatá chudoba

Během svých teologických studií jsem udělal zkušenost, jak velice spočívá moje povolání v Božích rukou díky modlitbě a tiché oběti. Při jedné pouti Španělskem jsme se setkali s karmelitánkami. V hovorně jsem prožíval velké pohnutí ze srdečnosti, s jakou mě přijala představená kláštera, ačkoliv její tvář za železnými mřížemi byla k nerozeznání. Zpívali jsme písně a prosili sestry, aby se za nás modlily.

Později jsem se přesvědčil, jak jsme bohatí. Několik sester na zapomenutém místě, které v Boží chvále, tichosti a praní prádla vyprošují požehnání pro svou zem, pro všechny, kteří o to prosí.

Nemáme nic, a přece máme všechno – Pane, naplň své učedníky svým Duchem, jsou chudí, ale s tvou pomocí mohou všechny udělat bohatými.

Bratr Hartmut

*Po delší době se vracíme k výběrové četbě na pokračování z díla slovenského jezuita P. Šebastiána Laba, který působil mimo vlast a jako první knižně reagoval na atentát na papeže v r. 1981. Německý originál se jmenuje *Das Attentat auf dem Papst im Zichte Fatimas und im Schatten der October-Revolution 1917*, překládán se šířil ve velkých nákladech i pod názvy *Zabijí pastýře, Atentát na papeže apod.* Náš výběr se zatím zaměřil hlavně na spojitost fatimského zjevení a historických událostí v SSSR.*

Události v údolí Cova da Iria v roce 1917

„NASTANE HLAD“

Po skončení války v roce 1918 propukl hlad v mnohých oblastech Evropy jako důsledek války. V SSSR následkem revoluce a občanské války hlad trval déle. Několik let po válce roku 1929 propukl v SSSR obrovský hladomor. Mimořádně těžce byly postiženy jižní části Ruska a Ukrajina. Právě ta Ukrajina, která byla ještě před pár lety označována za „obilnici Evropy“. Hlad mořil všechna města, vesnice, osady. Základ a důvod této katastrofální situace není možno hledat v mimořádném suchu anebo v nějakých katastrofálních bouřkách, ale v násilné kolektivizaci zemědělství, která si vyžádala cenu deset až dvanáct miliónů lidských životů.

A když dnes Poláci potřebují pomoc svobodného světa, aby unikli hladové smrti, tak je to třeba částečně připisat i na konto šestařicetileté závislosti na kremelských vládcích.

„BUDOU MUČIT MNOHÉ NEVINNÉ“

Nikita Sergejevič Chruščov na XX. sjezdu Komunistické strany Sovětského svazu vyhlásil, že na přímý Stalinův příkaz bylo zastřeleno nebo jinak zamordováno asi šest miliónů kulaků a dalších deset miliónů bylo během tohoto masového vraždění „vyřazeno“. Podle Stalinova názoru to „bylo potřebné, aby se v továrnách a na venkově mohl uskutečnit a re-

alizovat marxismus-leninismus“. (Ze zprávy na XX. sjezdu KSSS v únoru 1956.) Počet, který tento diktátor přiznal, byl asi jen čtvrtinou z celkového počtu obětí „leninsko-stalinské epochy“. Kolik dobrých bylo mezi nimi, těžko odhadnout. Mnozí z nich byli komunisté, kteří tento systém přijali v přesvědčení, že bude i ve skutečnosti odpovídat pěkným heslům o sociální spravedlnosti, osobní svobodě, o národním sebeurčení a samostatnosti. Když však jednoho dne zjistili, že je to právě naopak, dostali se do konfliktu s marxismem, přestali v marxismus věřit a mnozí ztratili smysl života. Löbl, jeden z nich – jako mnozí před ním a po něm – vyznává: „Za nejzoufalejší, nejztracenější a nejbezradnější považuji ten úsek svého života, ve kterém jsem se dostal do konfliktu s marxismem, přestal jsem mu věřit, a tím jsem ztratil celý svůj dosavadní svět.“ *

V létě 1949 dostal Löbl za svoji práci na ministerstvu obchodu vysoké státní vyznamenání. Za několik měsíců, 24. listopadu, byl překvapivě zatčen. V knize „Trýzeň svědomí“ popisuje svoji tříletou vyšetřovací vazbu do 24. listopadu 1952, proces a osm let vězení až do roku 1960, kdy dostal milost. Trest smrti mu změnili na doživotní vězení. Ve svém zklamání se ve vězení pokusil o sebevraždu tím, že si přeřezal tepny a špinou ze stěn

si chtěl otrávit krev. V knize, kterou možno nazvat i zpovědí, se tento bývalý prominentní marxista a komunistický politik upřímně přiznává k svému omylu. V hluboké, přesvědčivé analýze současně ukazuje, že podstatné základy komunistické ideologie spočívají ve lži a falešných slibech, které se opírají o nelidskost a teror. Přes trýzeň svého svědomí a přes utrpení v stalinských vězeních přichází Löbl k osobní vyrovnanosti a vnitřnímu životu. Mnozí jiní komunisté museli svou dobrou víru zaplatit životem nebo deportací do vyhnanství. A to ještě nemluvíme o miliónech těch, kteří přišli o život z náboženských či mravních důvodů. O těch se bude ještě hovořit.

„PRONÁSLEDOVÁNÍ CÍRKVE“

Čtenáři, kteří už deset let čtou a podporují informační časopis „Pro fratibus“ a kterým tuto knihu přináším jako dar, vědí, jakých poměrů dosáhlo pronásledování církve v ČSSR nebo v SSSR a jak se historicky potvrdila i tato předpověď Matky Boží ve Fatimě. Na toto téma jsou totiž dnes celé knihovny, ať už z katolické nebo jiné křesťanské strany. Omezím se na několik poznámek.

V letech 1917 až 1939 bylo v rámci pronásledování církve v SSSR pronásledováno, utlačováno a z velké části i zavražděno asi čtyřicet tisíc pravoslavných kněží a řeholníků, mezi nimi dva metropolitě, tři sta biskupů a prelátů. V tomtéž období bylo zničeno nebo přeměněno na světské účely čtyřicet pět tisíc kostelů a jednadvaacet tisíc kaplí.**

Jak referoval kardinál Josef Slipyj na kongresu „Kirche in Not“ v červenci 1980 v Königsteinu, po roce 1945 postihlo podobné pronásledování i ukrajinskou katolickou církev. Dvanáct biskupů, čtyři sta kněží,

MARIA

Ani ne tak o Marii mluvit, spíše být jako ona.

Bez váhání říkat ANO k velkým úkolům, prokazovat lidem dobro, dělat divy, které je třeba udělat. Těšit se s uzdravenými, zůstat skromně venku, když nejsme potřební. V pravý čas stanout pod křížem, i když srdce probodává meč.

Ilsa Paulsová

osm set řeholních sester a tisíce laiků bylo zatčeno a mnozí z nich ve vězení přišli o život.

Na Slovensku vzhledem k brutálnímu pronásledování církve se stala „historickým pojmem“ noc z 13. na 14. dubna 1950. Tehdy v celém Československu o půlnoci vytáhli ozbrojení policisté a milicionáři z postelí dva tisíce řeholníků. Mohli si vzít jen tašku s nejpotřebnějšími věcmi a jako nejnebezpečnější zločince je pod bodáky vedli do nákladních aut. Po několikahodinové jízdě je vyložili v neznámém prostředí, v koncentračních táborech. V následujících dvou letech stihl stejný osud přes deset tisíc řeholních sester. Podobným způsobem je vyhnali ze škol, dětských domovů, nemocnic a starobinců a internovali je. Z dvanácti kněžských seminářů zůstaly od léta 1950 otevřeny jen dva! Potom bylo naráz zatčeno všech osmnáct biskupů země, z nichž tři zůstali v domácím vězení. Ostatní byli v různých inscenovaných procesech odsouzeni, většinou na doživotní vězení. K starému spišskému biskupovi Jánovi Vojtášákovi, který měl sedmdesát let, byli dokonce milosrdní – nedostal doživotní vězení – „ale jen“ – čtyřadvacet let! Brzy přišli na řadu katoličtí laici, činní ve spolcích, v tisku nebo v Katolické akci. Následoval zákaz katolického tisku

Pokračování na str. 10

Mobilizovat rezervy

K základům pravdy, kterou střeží Církev, patří skutečnost, že tuto Církev ustanovil bezprostředně sám Bůh, a tím se Církev zásadně odlišuje od všech jiných náboženských společností a hnutí. Církev si neosobuje právo či monopol na ty či ony kulturní hodnoty, i když jsou často ovocem její víry, ale nemůže se vzdát toho podstatného, co je jejím posláním: je jedinou cestou ke spáse skrze vykoupení, cestou směřující do věčného života. Toto základní poslání Církve je také základním úkolem a smyslem života našeho křesťanského života.

Ty, které předurčil, také povolal (Řím 8, 28). Jsme povoláni. Ano, dostalo se nám poznání pravdy, která trvá a platí, i když dokonce může ty druhé pohoršovat. Ne my jsme vinni pohoršením, které jim působí kříž (srov. Gal 5, 11). Svět proti této pravdě vyrukoval s novou důmyslnou zbraní, na které si velice zakládá, a tou je tzv. **pluralita**. Pluralita je princip, který požaduje rovnoprávnost různých názorů především v politické oblasti. Podle této zásady moderního světa by se Církev měla vzdát svého »monopolu pravdy«, a tedy prakticky připustit, že pravda, kterou přijala od samého Boha, nemá větší hodnotu, než to, co tvrdí lidé. Pragmatické využití plurality v politice nelze paušálně aplikovat v každé oblasti. Ostatně smysluplná pluralita není divergentní, nýbrž konvergentní. Předpokládaná »rovnocennost« různých cest platí jen potud, pokud nebyla nalezena ta správná. Degradovat Církev na roveň jakýchkoliv hledačů pravdy by

bylo urážkou Pravdy samé, která přišla na svět, aby vydala o pravdě svědectví (Jan 18, 37), a nemůže se přece vzdávat tohoto svědectví jen proto, že ani vlastní ji nepřijali (Jan 1, 11).

Jedním z projevů přečeňovaného principy plurality je stále častější tvrzení, že prý potřebujeme křesťanství obohatit z nových duchovních proudů. Je křesťanství opravdu tak zchudlé? Využili jsme nebo snad dokonce vyčerpali naše vlastní bohatství? Čím mohou Církev obohatit různé obskurní cesty, které by snad také mohly vést k Bohu, když v Církvi je **přítomen Bůh sám**? Je v ní přítomen osobně tím nejskutečnějším způsobem. Kdyby nejkratší cesta k Bohu vedla nějakými technikami a orientálními cvičeními, proč by nám to Boží Syn zatajoval a nechal nás čekat 2000 let, až je objevíme na Dálném východě? Ježíš nám ukázal **sám sebe jako Cestu, Pravdu a Život**. Ukázal nám bezpečnou techniku, a tou je pokora a víra, která nám jasně říká, že Ježíš nám v Církvi zanechal sám sebe. Církev je potřebná světu právě proto, aby **skrze ni byl ve světě přítomen Bůh**. Je to věc vynalézavosti jeho lásky, že si pro svou přítomnost ve světě zvolil právě tuto Církev, a je to věc jeho prozřetelnosti a milosti, že nás do této Církve povolal. V tom je také odpověď všem, komu se zdá nepochopitelné, proč by právě tato Církev měla mít k dispozici nejvyšší míru prav-

Všechny skutky věřících, jejich modlitby a apoštolská činnost, manželský a rodinný život, každodenní práce, odpočinek duševní i tělesný, jsou-li konány v Duchu, ba i těžkosti života, jsou-li snášeny s trélivostí, stávají se duchovními obětní Bohu milými skrze Ježíše Krista; jsou zbožně přinášeny Otci zároveň s obětí těla Páně při slavení eucharistie. Takto i laici zasvěcují Bohu svět, když všude jednají svatě jako Boží ctitelé (LG 34).

dy. Zalíbilo se Bohu, aby jí tuto pravdu zjevil. Proč si vyvolil mezi všemi pronárody právě izraelský národ a uzavřel s ním smlouvu? Nevíme. Proč vybral a povolal právě nás do své Církve? Nevíme. *Duch vane, kam chce* (Jan 3, 8). Nejsme to my, kdo si osobuje monopol pravdy. Dostalo se nám však poznání skrze Zjevení, bez kterého by člověk k plnosti pravdy vlastním úsilím nikdy nedorazil. Ceníme-li nade vše a střežíme-li žárlivě tuto pravdu, není to proto, že bychom tím chtěli ty druhé podceňovat. Naopak, střežíme ji i pro ně, aby ji našli neporušenou a nezkalenou. Ostatně: respektovat právo každého člověka na vlastní přesvědčení není totéž jako schvalovat či dokonce přijímat každé přesvědčení.

Boží pravda není pravdou rozumu, nýbrž pravdou milosti. Boží pravda je nezasloužený dar. Proto obrácení jednotlivce ani obrácení světa nemůže být výsledkem pouhého dialogu ani přesvědčování. Obrácení je dílem milosti, a právě pro šíření této milosti jsme byli všichni povoláni.

Mimo Církev není totéž, co bez Církve

Ve prospěch »plurality pravd« se však začalo argumentovat poukazem, že i mimo Církev mohou lidé dosáhnout spásy. Někteří lidé v tom vidí důkaz, jak pokoncilní Církev pochopila, že už nemůže trvat na svém »monopolu«. Možnost dojít spásy i mimo Církev nebyla na II. vatikánském koncilu objevena, nýbrž jen znovu

potvrzena (srov. LG 16). Mluví o ní již sv. Tomáš Akvinský a každý předkoncilní katechismus. Odtud však také víme, že lidé, kteří žijí **mimo pravou Církev, nemohou být spaseni bez Církve**, neboť jsou spaseni jen díky milosti, která teče z Kristova kříže skrze tuto Církev na celý svět. Ona je **nezastupitelnou svátostí spásy** a je povolána **přinášet čistou oběť od východu až na západ** (III. euchar. modlitba) a ustavičně se modlí, aby její oběť *Bůh přijal za spásu světa*. Spasí-li se svědek Jehovův, není to oslava ani potvrzení víry Strážné věže, nýbrž milosrdné dobroty Boží a jeho láskyplné milosti. Jakkoliv se radujeme z jeho spásy, nebudeme opouštět svou Církev a nepřejdeme k svědkům Jehovovým.

I bez našeho vědomí a bez našeho dialogu je tedy Církev od počátku **otevřena vůči světu** v tom nejpodstatnějším. Spíše je potřebné, abychom se my naplno otevřeli této skutečnosti a uvědomili si náležitě **vážnost misijního úkolu**, který nám z toho vyplývá:

Spoluúčast na mešní oběti

1. Eucharistická oběť, trvalé zpřítomnění Ježíšovy vykupitelské smrti a zmrtvýchvstání je hlavním zdrojem milosti, která je nezbytná ke spáse. Naše osobní účast nebo neúčast na oběti mše svaté, zdroji veškeré milosti, tak potřebné pro svět, je mnohem více než jen naše soukromá věc. Jsme-li s náležitou zbožností přítomni eucharistické oběti, **i my ji přinášíme: za ně tě přinášíme**

Kdybyste měli na tisíc vychovatelů ve víře, otců nemáte mnoho.

Sv. Pavel (1 Kor 4, 15)

Někteří pyšně zvedají hlavu. Přijdu k vám brzy a prozkoumám ne slova těch nadutců, ale kolik mají síly. Boží království se přece nezakládá na slovech, ale na síle.

Sv. Pavel (1 Kor 4, 19)

a oni ti přinášejí tuto oběť chvály (1. euchar. modlitba). Přinášíme ji nejen tím, že jsme jí přítomni, ale především tím, že k ní **připojujeme své vlastní oběti**, ke kterým jsme povoláni. Sebelépe vymyšlené obětní průvody jsou jen pouhým divadlem, jestliže jsme přišli do chrámu »s prázdnými rukama«, bez našich vnitřních obětních darů shromažďovaných v každodenním životě věrným plněním křesťanského povolání. Naše příslušnost k Církvi je významná proto, že i my jsme byli na křtu pomazáni a stali jsme se Božím lidem a *královským kněžstvem, svatým národem, který patří Bohu* (1 Pet 2,9). I všeobecné kněžství je povoláním k oběti. Naším posláním je *přinášet oběť: konat denně bohoslužbu, znovu a znovu přinášet oběti* (srov. Žid 10,11). Jsme si dostatečně vědomi této své **důstojnosti, která nese s sebou i odpovědnost?**

Neocenitelný dar svátostného kněžství

2. Otevírá se nám tím nový pohled na význam **svátostného kněžství**.

Kněze, kteří dostali od Krista plnou moc, aby jeho jménem *přinášeli čistou oběť*, nepotřebují jen farní společenství, ale celý svět. To je poněkud méně připomínaný aspekt potřeby kněží a kněžských povolání. Nedostatek kněží si nejspíše uvědomujeme, když jsou rušeny bohoslužby v místě a v hodinu, které nám vyhovovaly, a my musíme hledat nové příležitosti a možnosti. Ale podstatnější je, že s úbytkem kněží ubývá těch, kteří mohou *přinášet nejsvětější oběť*, ze které plynou milosti nejen pro ty, kteří jsou jí přítomni, ale pro celou církev a celý svět: *Pro tuto oběť našeho smíření dej, Pane, celému světu mír a spásu*.

S tím souvisí další závěr. Je-li každý křesťan povolán, aby byl na svém místě obětí, pak kněz je »obětí z povolání«, jeho posláním je spojit s eucharistickou obětí úplnou oběť svého vlastního života. V knězi máme v Církvi druhého Krista: *Sacerdos alter Christus*, to znamená, že Církev i svět *potřebuje takové kněze, aby byli svatí, nevinní, neposkvrnění, oddělení od hříšníků* (srov. Žid 7,26). To je mnohem závažnější než jen pouhé »zajištění práva věřících na nedělní bohoslužbu«. Být knězem znamená *vydat sám sebe za všechny*. Snížit nároky a požadavky na toto povolání, jen aby se zvýšila jeho přitažlivost, není tedy vůbec žádným řešením. Naopak. Jeden kněz jako sv. Filip Neri, sv. farář z Arsu, sv. Maximilián Kolbe či otec Pio vydá za celé zástupy kněží vlažných, z pohodlných a zahleděných do sebe. Slevovat z nároků na kněžské povolání a na osobnost kněze znamená slevovat i z nároků na své vlastní osobní křesťanství. Čím méně »populární« je ve světě to, co patří k podstatě kněžského povolání a osobnosti kněze, tím více svět potřebuje právě kněze světce, hořící pochodně sebeobětující se lásky.

Povolání se rodí ze svatosti a obětí Božího lidu

3. S tím souvisí další závěr: **potřeba pečovat o kněžská povolání**.

Tato starostlivost každého věřícího se zakládá především na hluboké úctě k svátostnému kněžství. Naše všeobecné kněžství nemůže nikdy nahradit kněžství svátostné. Povolání k svátostnému kněžství se rodí ze svatosti a obětí Božího lidu. Lék proti nedostatku kněží se hledá všude možně, ale nejméně tam, kde je podstata. Dokonce to vypadá tak, že nedostatek

kněží je záminkou k tomu, aby se o tento úřad zajímali i ti, kteří *nejsou ani povoláni ani vyvoleni*. Než začne někdo pomýšlet na **kněžství svátostné**, musí se zpytovat, jak si cení **kněžství všeobecného**, z něhož svátostné vyrůstá. *Nikdo si nemůže tu důstojnost vzít sám. Musí být povolán od Boha jako Áron* (Žid 5,4). Uspokojení osobních ambicí je pravým opakem toho, co se rozumí pod pojmem úplné sebeobětování. Opravdový obětník se nejspíše zrodí v prostředí prosyceném křesťanskou láskou a věrností, schopnou obětí. Nejmladší učitelka Církve, sv. Terezie od Ježíška a Svaté tváře, se nedožadovala kněžského svěcení. Pochopila hodnotu svého všeobecného kněžství tak, že se sama zcela obětovala za ty, kteří se mají obětovat.

Dali jsme všechno, co jsme mohli?

4. Dříve než začneme mluvit o potřebě všech možných reforem, změn, přizpůsobení a otevírání, musíme obrátit svou pozornost k **mobilizaci vlastních rezerv**. Rezerv naší vlastní **křesťanské uvědomlosti**, rezerv ve využití času pro Boha a pro spásu duší, rezerv v modlitbě a oběti, kterou máme *ustavičně přinášet* za naše kněze, a to nejen za jejich množství, ale především za jejich svatost, za svatost nejen kněží budoucích, ale **současných**, za svatost prostředí v rodinách, za svatost Církve. *Nesmíme je množství těch, kteří se na nás dívají* (Žid 12,1). Dívají se na nás nejen kriticky, dívají se na nás jako na ty, od nichž očekávají **svou spásu**. *Děláme si mnoho starostí pro mnoho věcí, je nanejvýš na čase zvolit nejlepší stránku, přinášet sami sebe v oběť* (Řim 12,1–2) a *žít důstojně to povolání, kterého se nám dostalo* (Ef 4,1).

-Iš-

POTĚŠENÍ ZARMOUCENÝCH

Před třemi roky zahynula moje dcera Klára při autonehodě. Od její smrti mě každé ráno přepadlo vědomí této skutečnosti a já jsem upadla do smutku. Tento smutek způsobil, že jsem měla větší chuť zemřít než žít.

Pak jsem však odhalila tajemství. Radost z nebe, ta radost, která k nám přichází z Mariina Srdce, je pokladem, ze kterého můžeme čerpat sílu. Novou silou, abychom mohli bojovat proti naší sklíčenosti a proti každé naší únavě. Jako malé dítě, které natahuje ručičky k mamince, aby je vzala, protože už nemůže, tak jsem natáhla ruce k Marii. Dříve než jsem se mohla ráno postavit na nohy, řekla jsem: „Vezmi mě, Maria!“ A pak s vírou, ale skutečně s holou vírou jsem zazpívala Marii veselou píseň. Udělala jsem zkušenost, a dělám ji stále, že Matka Boží pozvedá mou duši a že mé srdce pronikne alespoň její radost. Tak se mi dostalo nové vzpruhy, abych prožívala každý přítomný den.

Anna Marie Hautmonteová

Maria, děkuji ti, že jsi zde, abys nás naučila jinak prožívat utrpení. Tato radost nás posiluje, podporuje nás vítězstvím tvého Syna. Tvoje radost nás odvrací od nás samých a dává nám prožívat již nyní kousíček nebe.

ZE VZPOMÍNEK SOCHAŘE JANA ŘÍMSKÉHO Z HLUŠOVIC

Uplynulo víc než půl století, kdy jsem prováděl opravy (válečnými událostmi zničené) štukové výzdoby kostela na Svatém Kopečku.

Nedovedu si představit, že by tato skvostná barokní architektura, dominanta našeho kraje, neexistovala, a nechybělo mnoho, aby se tak stalo. Ničivé plameny tenkrát v kritické chvíli jako zázrakem uhasil proud vody vydatného deště. Hořící bář jedné z věží se zřítla. Přesmutný byl pohled na hvězdnou oblohu proraženým otvorem v kupoli. Veškerá fasáda kostela byla poničena.

Dnes opět toto vyvýšené místo, poutní chrám Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku, září svou původní krásou (i v noci při umělém osvětlení).

K padesátému výročí této události jako připomínku jsem napsal Svatokopecký zázrak.

J. Ř.

Oprava hlavní věže poutního chrámu na Svatém Kopečku u Olomouce po 2. světové válce

Jan Římský

Svatokopecký zázrak

*V zapomnění čas odvál
to, kdy země ochořela
a krajem duněla děla.
Tenkrát se ten zázrak stal.*

*Šílené se lidstvo baví,
triumf smrti slavit běží.
I stržené zvony věží
pro válečný účel taví.*

*Požár zkázy nocí plane.
Svatokopecký to chrám,
podléhaje krutým hrám,
ozářil roviny Hané.*

*Již se stánek v popel mění.
Zánik čeká jeho sláva.
Zoufalstvím se záhy stává
marné s živlem zápolení.*

*V té bezmoci div se stal.
Přival vod se z mraků řine.
Nebezpečí tak zločinné,
chvála Bohu, zažehnal.*

*Zajisté se zázrak stal.
Slova ta se linou valem.
Tak se kostel nad úvalem
Moravanům zachoval.*

Události v údolí Cova da Iria v roce 1917

Pokračování ze str. 7

a organizací. Tak to začalo – a tak to šlo dál. A dnes se v Československu praktikuje skutečný náboženský apartheid, ve kterém s křesťany jednájí jako s občany třetí třídy, počínaje dětmi a konče starými lidmi. Malé děti z křesťanských rodin pocítí nesnesitelný chlad a krutou moc komunistického ateismu už v jeslích a školkách. Vysmívané a tupené pro svou víru v Boha se nemohou bránit vychovatelce, ani se jinak ozbrojit vůči ponižování. Bezradnost a velké slzy v očích jsou jedinou možnou reakcí.

Vedle tohoto náboženského apartheidu nechybějí v posledních letech v SSSR i v ČSSR ani drastické případy mučení, týrání a násilných případů smrti, vydávaných často za sebevraždy. Takovým způsobem v lednu 1981 v Bratislavě zavraždila státní bezpečnost tajného kněze, inženýra Přemysla Coufala.

Pokračování příště

* Prof. Eugen Löbl: Trýzeň svědomí, Toronto 1978.

**N. Struve: „Novyje mučeniiki rossijskije“, Protoprezbyter Polsky, Jordanwille, USA, 1949–1957.

P. Šuránek pomáhá

Jmenuji se Ludmila, jsem maminka dvou dětí – Františka a Kláry. Chci vám napsat o uzdravení mé dcery, které se stalo, věřím, na přimluvu Panny Marie a Božího služebníka kněze Antonína Šuránka.

Byli jsme – celá rodina – na dvoudenním výletě na Slovensku. Na zpáteční cestě 28. 10. 1996 se nám na kopci Pezinská Baba stala autonehoda, při které jsme se čelně srazili s avii. Manžel Jiří s Františkem byli převezeni do nemocnice v Malackách a mne s Klárkou zavezli do Dětské nemocnice v Kramárech v Bratislavě. Klárka měla tehdy 13 měsíců. Vyšetření mozku ukázalo, že má prasklinu na lebeční kosti, otok a krvácení do mozku.

3. 11. přijela za námi na návštěvu i moje maminka a dala mi brožurku s novénou k P. Šuránkovi (3. 11. je výroční den jeho úmrtí). S velkou důvěrou jsem se ještě ten den začala novému modlit. Novéna končila 11. 11. – v ten den byla Klárka na dalším CT vyšetření. Ukázalo se, že prasklina je zahojená, ale že kolem mozku je tekutina – likvor – která utlačuje mozkové komory. Od tohoto dne, i přes tento výsledek, se Klárka

pokoušela sedat, pořádně už jela i pila (předtím dostávala jen infuze) a během dvou dní začala zase chodit. 16. 11. nás propustili z nemocnice v Bratislavě.

Když jsme byly 17. 12. v nemocnici v Olomouci na CT vyšetření, nedával mi lékař naději, že by už Klárka měla hlavičku zdravou a řekl, že otázkou je, jestli vůbec někdy bude zase úplně zdravá. Ale přesto jsem věřila v Pánovu lásku a jeho milosrdenství a modlila se k P. Marii a P. Šuránkovi. Přitom jsem neustále věřila v Klárčino uzdravení.

18. 12. nás propustili domů, ale ošetřující lékař neměl ještě výsledky vyšetření. Manžel Jiří se výsledek telefonicky dozvěděl 23. 12. od paní doktorky B.

Pán vyslyšel naše modlitby – výsledek vyšetření: Klárka má hlavičku úplně zdravou, nález je normální.

Ještě dodám, že P. Šuránek mě připravoval k 1. svatému přijímání, které jsem přijala 20. 11. 1977 v Písařově z rukou jeho synovce P. Antonína Dominika. I když si kněz Šuránka mnoho nepamatuji, vzpomínám si, že to byl člověk velice skromný a pokorný, ale také důsledný a přímý.

SVATÝ MARTIN

RYTÍŘ MILOSRDENSTVÍ XVIII.

Wilhelm Hühnermann

Za zlatého podzimního dne Martin opustil Milán a se svým sluhou jel alpskými průsmyky na sever. Za dva týdny dorazili do garnisonu sabarské jízdy v Samarobriua, v hlavním městě Ambiani, v dnešním Amiens.

LIDSKOST A PRÁVO

„Na tvé štěstí, circuire!“ Setník Quadratus pozvedl pohár a vypil jej na ex. „Štěstí budeš v této všivě zemi potřebovat.“ Martin se tomu usmál.

„Ať žiješ, setníku! Ale proč říkáš Galii, že je všivá země? Projel jsem ji cestou sem a docela se mi líbila se svými řekami a horami, s lesy, vinicemi a loukami pod mírným nebem severu.“

„A já ti říkám, že je to všivá země s barbarskou chátrou. Bouří se mi žluč, když vidím ty Ambiani s hranatými lebkami, jejich býčí zátylek a nemotornou tvář, ty protivné chlapy v kalhotách a bluzách s dlouhými rukávy.“

„Odpor je na obou stranách,“ řekl primipil Klaudius, „v žádném případě v nich pohled na římského legionáře nezbuzuje výkřiky nadšení.“

„Je to vzpurná, protivná pakáž!“ bručel Quadratus. „Vždycky jsme s nimi měli potíže, a když tito barbaři strkají dohromady hlavy s rezavými štětinami nebo blondatou hřívou a šeptají si svou strašnou řeč, nikdy se neví, nedomlouvají-li další vzpouru.“

„O to milejší je pohled na jejich ženy,“ ušklíbl se circuire Gaudentius, elegantní a vyšňořený mladík z panonského Sirmia. „U hromovládneho Jupitera, nikdy jsem neviděl tak dobře rostlé ženské jako tady v Belgské zemi. Samá štáva

a svěžest, zrovna k nakousnutí!“

„Kat tě spral!“ vzdychl tlustý setník Portius. „Tady je nakousnutí těžká věc! Ženy tě pořádně poškrábou, když je chceš obejmout. Ale když na tebe nějaká panna dělá oči a ty za ní klušeš jako hlupák, můžeš si být jistý, že tě zavede do tmavé uličky, kde ti nedopatřením krápně na lebku taška ze střechy.“

„Vždyť to říkám, vzpurný lid!“ opakoval Quadratus. „Chlapi si odplivnou, když jim jdeš přes cestu, rybář od Samary (Somme) ti hodí pod nohy shnilé ryby, dokonce i uličníci na tebe dělají dlouhý nos, a když je chceš sebrat, zmizí v nějaké sklepní díře.“

„Nejhorší je to na venkově,“ přikyvovav Portius. „Sedláci nás nenávidí jako mor, poštvou na člověka psy, když jede sám, a ohýbají se smíchy, když se kůň plaší a shodí pyšného Řimana do kaluže. Jejich ženy ti budou vnucovat zkažená vejce a žádat za ně dvojnásobnou cenu. Do některých vsí bylo nutné vyslat trestní výpravu a spálit jejich chatrče i s lidmi a dobyt看em.“

„Ale ta nenávisť musí mít nějaký důvod,“ mnil Martin. „Galie je přece už po staletí římskou provincií a musela si pomalu zvyknout na naši vládu. Jak to, že se tato země proti nám stále znovu bouří?“

„To ti mohu prozradit,“ odpověděl primipil. „Slavná římská říše má pořád nedostatek peněz, musí vést války a císař si chce stavět paláce. To musí zaplatit právě sedlák. Výběrčí daní ho odere o všechno, co má, trýzní ho palečnicí a kládou, dokud z něho nevyždímá poslední kus dobytka, poslední slepici, poslední mírku pšenice.“

„Ale císař přece mučení zakázal,“ pobouřeně zvolal Martin.

„Z Konstantinopole je sem daleko a dekurio, který ručí za výběr daní svým vlastním majetkem, se málo stará o zákony a paragrafy. Dbá na to, aby sám neměl škodu, a souží měšťana i sedláka až do krve.“

„Ty máš jistě soucit s těmi všivými barbary,“ vrčel Quadratus. „Co je legionářovi do toho, jak to dělá státní pokladna?“

„Je mu do toho hodně. Konec konců, on musí nést svou kůži na trh, když sedlák v zoufalství chytne sekeru nebo cep. Kdo mu to nakonec může mít za zlé? Není to ještě ani jeden lidský věk, co těžká neúroda postihla celou zemi. Sedláci neměli chléb pro své děti ani krmivo pro dobytek, ale platit museli, dekuriovi šlo o krk, kdyby to nezařídil. Ze sedláků se stali bandité, hlad je hnal, táhli krajem a rabovali. Města zpusťla, tisíce vesnic lehly v plamenech. Povstání bagaudů, jak se říkalo bandám sedláků, dělalo Římu velké těžkosti, došlo k vražedným bojům, až nad nimi nakonec zvítězil císař Maximianus.“

„Barbarská cháttra potřebuje bič a žádný cukr!“ křičel Quadratus.

„Lid potřebuje spravedlnost a slitování,“ energicky odporoval primipil. „Dokud ho Řím týrá a vysává, nestane se spolehlivým spojencem, a Řím teď potřebuje jeho pomoc, aby chránil své hranice.“

„To je moje mínění,“ souhlasil Martin. „Zdá se mi, že říše zapomněla na moudrost „parcere subjectis!“ – šetřit podřízené!“

„Tím lépe rozumí „rebellare superbos!“ – rozdrť rebely!“ pochechtával se circuire Gaudentius.

„K obojímu je potřeba oné státnické moudrosti, která říši udělala velikou,“ řekl primipil. „Ale v této zemi se proti ní těžce hřešilo, jistě ne k dobru

Říma, který musí do této provincie posílat stále nové legie, kterým by bylo lépe na hranicích říše. Ale je jich potřeba pro ochranu vnitřní jistoty a klidu.“

„Nač to žvanění?“ zivil Portius. „Politika není věc vojáka. Pojďme raději spát! Jsem unavený a zítra mám polní cvičení své švadrony.“

Brzy po něm odešli i ostatní důstojníci, kteří se sešli v táborovém šenku, aby mezi sebe přijali nového kamaráda. Martin ještě chvilku zůstal s primipilem.

„Úplně s tebou souhlasím ve všem,“ řekl přemýšlivě. „Můj otec by nemluvil jinak. I on miluje spravedlnost.“

„Jistě, příteli,“ přikývl primipil. „Před mnoha lety jsem sloužil pod tribunem Florem a poznal jsem ho jako spravedlivého a moudrého muže. Těší mě, že jeho syn je nejen dobrým vojákem, ale též, a to je víc, i člověkem. Lidskost je nejkrásnější ozdobou i pro Řimana, a což teprve...“

„Což teprve? – Proč nemluvíš dál?“

„Myslím, že tě to nezajímá.“

„Ale ano!“

„No, chtěl jsem říci, což teprve, když na svém štítě nese znamení Kristovo.“

„Ty jsi křesťan?“ živě se zeptal Martin.

„Od nejtělejšího dětství. Můj otec zemřel pro svou víru. Ale to pro syna tribuna Flora jistě moc neznamená.“

„I já jsem křesťan,“ vyznal Martin. „To znamená, chtěl bych jím být. V Ticiniu jsem jako katechumen patřil do církve, ale biskup mě nepokřtil, protože otec tvrdošjně odmítal svůj souhlas. V Mediolanu jsem jednou navštívil baziliku Portianu, ale kázání ariánského kněze mě tak zklamalo, že už jsem tam nevrátil.“

„A potom?“

„Ve vojenské službě jsem neměl moc času na přemýšlení,“ vzdychl Martin, „ale nikdy

Pokračování na str. 12

Boj o poslední bariéru

Christof Gaspari

Spor o ženskou otázku se často vyhrocuje v alternativě: zaměstnání – ano, nebo ne?

Když pak přijde řeč na hodnotu ženy jakožto matky, pak se hned kroučí hlavou: Chcete ženu strčit ke sporáku (to znamená na bezvýznamné místo), ale to je dávno překonaný obraz ženy, který staví ženu do nesnesitelné závislosti na muži...

Nejpozději v tomto bodu je nutno rozhovor přerušit a znovu si položit zásadní otázku: Před jakými požadavky stojí ženy, když jde o zaměření jejich života? Nakolik jsou nepostradatelné? Co je jejich specifickým charakterem?

Odpověď je nabíledni: je to jejich mateřství, jejich schopnost přijmout a darovat život. Ale právě toto je ohroženo ve světě, který dělá všechno, aby okupoval život, aby ho vzal do svých rukou, vyráběl jej ve zkumavce mimo člověka (jak muže, tak ženu), a který se na

člověka dívá jako na kolečko v sociálním stroji.

U pracovního stolu, za volantem, u počítače, u přepážky... nezáleží tak příliš na tom, zda zde plní úkol muž anebo žena (i když jsou i zde zřetelné rozdíly). V této oblasti mimo domov se prosadila dalekosáhlá rovnost. Pokud jde feministkám (a nejen jim) právě o toto, mají pravdu. Ale přinášejí tím ženám něco dobrého, když jim prezentují jako jediný recept na naplnění života kariéru, úspěch, moc a vliv v ekonomice a ve společnosti?

Svatý Martin – pokračování ze str. 11

jsem se nepřestal modlit a občas mě přepadne stesk po oněch šťastných dnech, kdy jsem mohl naslouchat slovům úctyhodného biskupa.“

„Tak jsi na dobré cestě, příteli. Dovede tě k cíli. Ostatně i tu v Samarobriava je křesťanské společenství s biskupem.“

„Má pravou víru?“

„Zajisté! Uchovalo si ji od dob svého prvního biskupa, svatého Firmina, který zemřel jako mučedník. Chceš-li, uvedu tě do společenství.“

„Ze srdce rád!“ odpověděl Martin potěšeně a podal ruku primipilovi. Její stisk zpečetil pouto nejušlechtlejšího přátelství.

Hned příští neděli doprovázel primipila na bohoslužbu a mezi „slyšícími“ naslouchal biskupovu kázání, které ho uchvátilo. Bazilika mu připada-

la jako ostrov míru, který nezasáhlo staré nepřátelství mezi obyvateli země a jejich pány. Tady byli všichni bratři, galští občané i římské legionáře, všichni společně pozvedali ruce k věčnému Otci a jeden vedle druhého se dělili o pokrm lásky.

Při agapé primipil Klaudius představil biskupovi mladého kamaráda. Letitý vrchní pastýř se na circuitora zkoumavě podíval.

„Máš ušlechtilou duši, můj synu,“ řekl. „Vidím ti to v očích. Proč ses ještě nedal pokřtít?“

„Otec mi to zakázal,“ zahanbeně přiznal Martin. „Nechtěl jsem jednat proti jeho vůli.“

„To jsi dělal správně, dokud jsi byl chlapec,“ pokývl hlavou biskup. „Ale teď, když jsi muž, máš právo se rozhodnout sám.“

Podle mého názoru nikoliv. Protože tento svět funguje dalekosáhle podle kritérií, která odpovídají spíše mužskému než ženskému nadání. Je totiž neosobní, staví na efektivitě, konkurenci, specializaci, ustavičné změně, racionalizaci, analytickém myšlení, schopnosti za každou cenu se prosadit. Daleko menší poptávka je po ženských vlastnostech: zaměřenost na osobu, připravenost k přizpůsobení, ochrana, všeobsahující zájem, touha po spolupráci... Rozumí se samo sebou, že „úspěšné“ ženy snadno přejímají vzory mužského chování, ale to znamená pro společnost velkou ztrátu. Stává se totiž ve svém jednostranném zaměření ještě nelidštější.

Kde se mohou ženská specifika nejlépe uplatnit? Určitě ne ve velkém úřadě, v tovární hale, v pokladně supermarketu, ale v nenápadných vlastnostech, tam, kde záleží na osobnosti a na jejich zvláštnos-

„Ještě nemám dvacet let,“ váhavě odpověděl Martin.

„Dobrá, dopřej si čas! Zatím se hodně modli a navštěvuj bohoslužby katechumenů! Buď dobrým člověkem a prokazuj, i když nosíš uniformu římského legionáře, skutky lásky k bližnímu. Lásky je nejjistější cestou k Bohu, poznávacím znamením Kristových učedníků. Jednoho dne se i tebe zmocní Boží milost jako svatodušní bouře a rozežene jako mlhu všechny tvé pochybnosti. Pak přijdeš a poprosíš o křest.“

„Ale otec!“ váhal Martin.

„Musím ti říci slova, která možná budou znít tvrdě tvým uším. Ale tak říká Pán: »Kdo miluje otce nebo matku víc než mne, není mne hoden! I poslušnost má své meze, když volá Bůh.«

V hlubokém zamyšlení se Martin vrátil do kasáren.

Pokračování příště

**Ruka,
která hýbá kolébkou,
hýbá světem.**

(Lidové přísloví)

tech: v malé pracovní skupině, v nemocničním oddělení a především v rodině a v soustředění. Aby náš svět opět zlidštěl, je třeba podporovat právě nenápadné oblasti.

Není o tom sporu: člověk nikde neprožívá výrazněji, jak je pro něho důležité, aby byl jako zvláštní bytost brán vážně a byl milován, jako v rodině. V manželství jsou muž a žena vzájemnou výzvou především tím, v čem se odlišují jako dvě rozdílná pohlaví: tím že se navzájem doplňují, vzájemně se vyzývají k rozvoji, a tak otevírají a udržují prostor pro rozvoj svých dětí.

V jednotě muže a ženy září tajemství trojediného Boha ve stvoření, konstatuje Jan Pavel II.

V tom tkví výzva pro mnoho žen, aby zde vložily své nadání a staly se mateřskými osobami, které jsou zde pro druhé, vytvářejí prostor pro jejich osobní rozvoj. Tuto perspektivu je třeba vytyčit již před mladými ženami. V hloubi svého nitra to tak jako tak tuší. Náš svět hladoví po mateřskosti.

Je ovšem nesporné, že pro mnoho žen je velmi obtížné stát se matkou a starat se o děti. Mnoho žen nemá na vybranou, zvláště v době velkých ekonomických obtíží. Jak by bylo možno žádat od ženy, aby se plně věnovala rodině, když je v sázce její budoucnost? Mnoho žen se pro selhání mužů nemůže věnovat svému nejvládnějšímu poslání. Ale všechny tyto a podobné problémy by nás neměly odvádět od otázky, jaké je nejvládnější povolání ženy: je to bezesporu mateřství.

To nesmíme ztratit z očí ani při hlasitém troubení feminizmu. Jde totiž o udržení poslední bariéry před přívalem a záplavou nelidskosti.

Vision 2000 3/97

Překlad -Iš-

□ **Silný výbuch** zničil v pondělí 27. října v časných ranních hodinách základny pravoslavného kostela, který se buduje v Brčku v Bosně-Hercegovině. Jeden z pozorovatelů OSN varoval před záměrem zbudovat kostel na místě, kde v době poslední války stála mešita.

□ **Izraelské sdělovací prostředky i veřejnost** věnují velkou pozornost konferenci »Vztahy křesťanství k judaismu a antisemitismus«, která se konala začátkem listopadu ve Vatikáně.

□ **Vprůběhu posledních dvou let** došlo v Indonésii ke 105 útokům na katolické kostely a církevní zařízení. Vyplý-

vá to ze zprávy idonéské biskupské konference. Indonésie je relativně největší muslimská země světa. Je to první otevřená kritika ze strany katolické církve. Ministr pro náboženské otázky oznámil, že bude prošetřovat stále se vzdávající náboženské nepokoje v zemi.

□ **Brazilský episkopát** stal laureátem Mezinárodní ekologické ceny sv. Františka. Ocenění se mu dostalo za úsilí, které biskupové věnují ochraně přírodního prostředí v oblasti Amazonky a zvláště pak ochrany domorodců a jejich sídel.

□ **Zdravotní průzkum starších občanů** v Severní Karolíně prokázal, že osoby, které se pravidelně účastní nábožen-

ských obřadů, mají dvojnásobně silnější obranný systém těla ve srovnání s osobami, které náboženství nepraktikují. Výzkum zahrnul 1718 osob. U osob ve věku 65 let, které nejméně jednou týdně navštěvují bohoslužby, byla zjištěna výrazně nižší přítomnost nežádoucích proteinů v obranném systému.

□ **VPetrohradě byla otevřena III. výstava »Pravoslavná Rus«.** Výstava zahrnuje široké spektrum duchovní kultury, předkládá exponáty z oblasti polygrafie, církevního vydavatelství, ikonografie, architektury a renovace církevních budov. Jsou zde k vidění vzácné tkaniny, kříže, keramické nádoby a knihy.

jsi, jaký jsi. Nechceš-li skončit v tom nejhorším, pak máš jedinou šanci – stát se svatým. Na věčnosti už totiž nic jiného není. Ten definitivní konec je buď s Bohem nebo bez Boha. Znáš své slabosti? To je dobře! Víš, kolikrát jsi už začínal a kolikrát se to nepodařilo? Dobře. Ale zkus nechat v sobě působit milost Boží. Jsou-li lidská láska, pravda, dobro, poctivost a všechny ctnosti, které chceš mít, slabé, malé a ubohé, otevři víc své srdce tomu, který je ctnost sama a dokonalost sama. Tak to totiž udělali ti, kteří zvítězili. Nechali v sobě přebývat Svatého. On je prozářil a připodobnil sobě. Zkus častěji říkat: Pane, otvírám se tobě. Pane, chci to, co chceš ty. Ne to, co já, ne to, co mě napadá. To je lidsky slabé a nedokonalé. Toužím poznat tvou vůli. A toužím ji plnit. Tobě chci říkat: ANO. A vím, že ty mne přivedeš tak jako ty, kteří už zvítězili, k dokonalosti, která nebude výsledkem mého lopotění, ale tvým darem. Ty mi ho nabízíš. Ale na mně záleží, jestli ten dar nechám ležet ladem, nebo jej přijmu tak, že přinese užitek.

Dnes, Pane, když se dívám na zástupy těch, na kterých ses oslavil, kteří jsou dílem tvé lásky, prosím, veď mě tak, jako jsi vedl je. Dej, ať se na ně umím dívat tak, abych se od nich učil, jak se člověk obyčejný a slabý může stát velikým, jak se člověk může otevřít Bohu tak, aby Bůh sám se v něm oslavil.

Jistě se všichni shodneme v tom, že největší mezi svatými je Ježíšova Matka. Ta nám to říká v Písmě svatém jasně: *Veliké věci na mně vykonal ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté.* Tak jako veliké věci vykonal na Marii, tak je konal na všech svatých. A tak je chce konat i na nás. Při této mši svaté zkusme se mu nově otevřít. A zkusme nově přijmout toho, který je svatost sama.

Amen.

Nemáš na vybranou...

Magnetofonový záznam homilie arcibiskupa Mons. Jana Graubnera na slavnost Věch svatých v olomoucké katedrále

Jsou lidé, kteří mají strach oslavovat svaté, aby nezastínili Boží slávu. Když slyším takovou námitku, vždycky si vzpomenu na umělce. Mohu znát třeba skvělého malíře, sochaře, hudebního skladatele, mohu si ho vážít jako přítele, jako člověka, kterého znám, ale dokud neuvidím nebo neuslyším jeho dílo, asi ho dost neobjevím. Když obdivuji dílo umělcovo, jistě ho nezaměním s autorem samotným. Budu obdivovat dílo, které mě oslovuje, které mě snad obohacuje nebo i formuje. Avšak za dílem dovedu vidět autora, ke kterému roste moje úcta čím víc obdivuji jeho dílo.

A tak se mi zdá, že je dobré se dívat i na svätce. Oni se nestali svatými svou lidskou mocí a svým lidským snažením, ale především Boží milostí. Je to Bůh, který je vedl, který jim dal svou milost, a oni s ním dovedli spolupracovat. Jestli jim říkáme svatí, pak proto, že

se otevřeli tomu, který je Svatý, Svatý s velkým S, který je svatost sama. Když se mu otevřeli a nechali ho v sobě pracovat, svatý Bůh v nich přebýval. Svatý Bůh z nich vyzářoval svou svatost, která prozářila jejich jednání, jejich vztahy. K tomu jsme ovšem povolání všichni.

My dnes neslavíme v liturgii každý den nějakého svatého. Ale víme, že je jich nesčíslněkrát víc, než by se do kalendáře vešlo. Jen když si vezmete jeden z těch starých českých životopisů svatých – podíváte se na dílo Vondruškovo, kolik svatých tam má na jeden den – pak je to kolem dvaceti až třiceti světů. Vzpomínám, že jsem se kdysi díval, kolik svatých Janů tam najdu, bylo jich kolem 140.

Vždyť kolik jen současný papež vyhlásil světů a blahoslavených! Nemusíme chodit daleko, vždyť jsme většinou byli účastníky svatořečení našeho kněze, svatého Jana Sarkandra

a svaté Zdislavy tady v Olomouci. Když vidíme velkou slávu světů a vidíme její velikost, máme někdy pocit, že je to jenom pro vyvolené. Ale v prvním čtení jsme slyšeli, že ten zástup je tak veliký, že by ho nikdo nespočítal. Nejsou to jenom někteří. Do toho zástupu světů jsme pozváni i my. I my, přestože jsme takoví, jací jsme. Vždyť čteme-li dobré životopisy svatých, vidíme, že tam nejsou jenom takoví, kteří byli ctnostní a dokonalí a výborní od malička, ale že jsou tam i takoví, kteří prožili své obrácení. Jejich život zpočátku nebyl hoden obdivu. Je tam i řada takových, kteří žili lhostejně, prostředně, nebyli špatní, ale nebyli ani nijak vynikající, až do chvíle, kdy se jich novým způsobem dotkla Boží milost a oni se Bohu otevřeli a nechali ho v sobě působit. Díváme se na ně jako na naše šťastné bratry a sestry, kterým se podařilo dosáhnout cíle, dospěli k vítězství. Ovšem jestliže někdo jde za Kristem a nedosáhne vítězství, nedostane se nikdy do nebe, nestane se svatým, skončí v zavržení. K čemu jeho víra?

Ano, dnes nám říkají tito svatí: Nemáš na vybranou. Ať

Konvent kláštera premonstrátů na Strahově oznamuje, že v úterý 25. listopadu v 17.00 hodin v bazilice Nanebevzetí Panny Marie bude celebrovat pontifikální mši svatou J. M. Michael Josef Pojezdny, O. Praem., opat strahovský, u příležitosti 10. výročí opatské benedikce, kterou přijal z rukou J. Emin. Františka kardinála Tomáška.

SLUŽBA ŽIVOTU

Poradna pro ženy a dívky v Rožnově p. R. vznikla v r. 1995. Je součástí sítě poraden v Čechách i na Moravě, které zřizuje Sdružení Ochrana nenarozeného života. Naším posláním je nejen pomoc těhotným ženám v nouzi, aby jediným řešením jejich situace nebyla interrupce, ale také osvětová práce vedoucí k prohloubení úcty k životu každého člověka, k odpovědnějšímu přístupu k manželství, rodičovství i předmanželské čistotě.

Pracovnice v poradnách jsou různého vyznání, přesto však práce všech prakticky realizuje výzvy Jana Pavla II., matky Terezy i encyklik k ochraně života, k úctě k němu a také k odpovědnosti a radosti z daru manželství, mateřství i otcovství. Čím dál více však poznáváme, že tuto práci nemůžeme dělat samy. Bůh nás povolal k činné službě potřebným, zároveň však jistě mnohé volá k modlitbě za plodnost této služby: Vidíme, že práce v poradnách je účinná zvláště tam, kde je i modlitební zázemí.

Prosíme proto vás, jednotlivce, modlitební společenství nebo řeholní komunity, kteří cítíte v srdci volání něco konkrétního v této oblasti udělat, obejměte nás a skryjte ve svých modlitbách. Věříme, že Bůh ocení tuto vaši tichou a nenápadnou službu právě proto, že očím většiny lidí zůstává skrytá. Napište nám nebo zatelefonujte, abychom věděly, že naše prosba nezůstala bez odezvy.

Pokud byste nám mohli přispět i finančně, budeme velmi vděční.

Náz. účtu:

Sdružení Ochrana nenarozeného života

Čís. účtu:

IPB Rožnov p. R. 102849099/5100

Naše adresa: Poradna pro ženy a dívky, Nádražní 23, 756 61 Rožnov p. R., tel. 0651-52 705

Věra Kulišťáková, Eva Macečková

Katedrála u Černé věže, České Budějovice, dne 15. listopadu 1997 v 18.00 hod. přednáška dr. Mráčka o zjeveních Panny Marie v Medžugorje.

MILES JESU – EXERCICIE NA ROZPOZNÁNÍ DUCHOVNÍHO POVOLÁNÍ PRO MLADÉ MUŽE.

Termín: 28. – 30. listopadu 1997.

Téma: Nové formy zasvěceného života. Profesionál se sliby ve světě? Svoboda a sliby, je to možné? Kdo jsou Miles Jesu? Cena: 350 Kč.

Informace a přihlášky na adrese: Miles Jesu, P.O. Box 292, 601 00 Brno 1, tel.: 05/43 21 52 65

ŽENSKÁ KATOLICKÁ KOMUNITA MILES JESU

zve všechny mladé ženy na duchovní cvičení na rozpoznání povolání. Začátek je 5. prosince 1997 v 19.00 hod. Konec 7. prosince 1997 ve 13.00 hod. Petrinum, Veveří 15, Brno. Bližší informace na tel. č. 05/41 24 79 88.

V břevnovském klášteře se na sobotu 29.11.1997 od 9.00 hod. připravuje setkání pro vás všechny, které jste osloveny benediktinskou spiritualitou nebo se chcete o ní něco dozvědět, anebo dokonce byste uměly napomoci návratu sester benediktinek do naší republiky.

Přihlášky na adresu:

Břevnovští benediktini, Markétská 1, 169 00 Praha 6, tel. 02/351 520, 350 032.

Anežka z rodu Přemyslova, sestřička chudých, sestra králů.

Jde, křížem buší beze slova o mrtvou skálu:

Vy, sami v sebe zazdění, povstaňte v tomto znamení!

V. Renč

VÝROČÍ KANONIZACE SVATÉ ANEŽKY

ČESKÉ vzpomene v neděli 16. listopadu 1997 v 9.30 hodin v bazilice Nanebevzetí Panny Marie starobylého kláštera Porta coeli v Předklášteří (zbudovaného královnou Konstancií, matkou světice).

Mši svatou, kterou bude obětovat Dr. Josef Šedivý z Prahy, novokněz řádu křížovníků s červenou hvězdou, který sv. Anežka založila. Po mši svaté udělí své novokněžské požehnání.

Tuto neděli skončí výstava ROSA BOHEMICA k mileniu svatovojtěšskému i nedělní bohoslužby, které z baziliky se přenesou do konventního kostela sester.

Duchovní správa v Předklášteří u Tišnova

Dovolujeme si Vás pozvat na **BIRMINGHAMSKÉ OZVĚNY**, seminář o nejnovějších poznatcích získaných na konferenci o přirozeném plánování rodičovství IEEF, který se koná dne 28. 11. 1997 od 17.00 hod. v jídelně na poliklinice, Žerotínovo nám. 6, Brno.

Uvítáme předběžné přihlášení, přihláška ale není podmínkou účasti.

Přihlásit se můžete písemně na adresu sdružení – Pracovní skupina PPR, Žerotínovo nám. 6, 602 00 Brno, případně telefonicky: 05/423 21 105 kl. 2225, MUDr. Lázníková, Pracovní skupina PPR.

Prosíme instruktory přirozeného plánování rodičovství, aby si přinesli svá osvědčení.

I pro Vás je připraven

KURS PŘIROZENÉHO PLÁNOVÁNÍ RODIČOVSTVÍ A VÝCHOVY K RODIČOVSTVÍ

Kurs probíhá v Brně v jídelně polikliniky Žerotínovo nám. 6, o víkendech, vždy v pátek odpoledne od 17.00 – 19.00 hod. a v sobotu 9.00 – 17.00 hod.

Kurs je rozdělen do dvou částí:

● **Základní část** – 3 setkání – sobota 10. 1. 1998 od 9.00 hod., dále již v obvyklém víkendovém schématu 23. 1. – 24. 1., 27. 2. – 28. 2. 1998, s možností získání základních vědomostí k problematice přirozeného plánování rodičovství s důrazem na symptotermální metodu vypracovanou německou pracovní skupinou PPR. Po absolvování základní části nabízíme ve třetím víkendu možnost složení teoretické zkoušky a získání osvědčení o prokázaných znalostech.

● **Instruktorská část** – 3 víkendy – 20. 3. – 21. 3., 17. 4. – 18. 4., 15. 5. – 16. 5. 1998 pro absolventy základní části kurzu po získání osvědčení o prokázaných znalostech, s rozšířením základních znalostí přirozeného plánování rodičovství, s nabídkou osvědčeného způsobu poradenské a přednáškové činnosti v oblasti přirozeného plánování rodičovství i s nabídkou programu sexuální výchovy mládeže.

Po složení teoretické a praktické zkoušky 25. 9. – 26. 9. 1998 získají absolventi osvědčení instruktora přirozeného plánování rodičovství.

Kurs probíhá ve spolupráci s německou pracovní skupinou přirozeného plánování rodičovství, s využitím materiálů vypracovaných kolektivem psychologů, pedagogů a lékařů – gynekologů. Vedoucí kurzu je MUDr. Ludmila Lázníková, autorka publikace *Nebojte se přirozeného plánování rodičovství*. Kurs je podpořen Českou biskupskou konferencí, program sexuální výchovy je podpořen garanty ministerstva školství ČR.

Přihlášky zasílejte co nejdříve na korespondenčním lístku na adresu: Pracovní skupina PPR, Žerotínovo náměstí 6. Na jejím základě Vám zašleme závaznou přihlášku.

**Neděle 16. 11. – 33. v mezidobí
Žid 10, 14–18**

Člověk by, snad i nevědomky, rád oběti přinášel, přestože mnohdy nevěří, že by mohl být tak milován. Protože sám tak milovat neumí. Ale plně uvěřit v odpuštění, to je základ duchovního, duševního i tělesného uzdravení.

**Pondělí 17. 11.
Lk 18,35–43**

Setkání s Ježíšem, které je neseno vírou, nemůže být bez výsledku. Ježíš přišel napravit to, co bylo porušeno, a v této činnosti pokračuje dodnes. Co tedy chci, aby pro mne udělal?

**Úterý 18. 11.
Lk 19,1–10**

Člověk plný pocitu vlastní spravedlnosti by mnohdy hříšníky a kolaboranty zničil. Ježíš ale přišel hledat a zachránit, co zahynulo. Jsem ochoten přizpůsobit se jeho smýšlení?

**Středa 19. 11.
Lk 19,11–28**

Co bylo svěřeno nám? Jsme od křtu Bohem přijati za vlastní, máme podíl na bohatství Božího království. Jak s tímto bohatstvím naložíme? Opravdu ho nestačí jenom skrýt!

**Čtvrtek 20. 11.
Lk 19,41–44**

Poznat chvíli, kdy mi Bůh nabízí svou přízeň – to je velmi důležité. Bez modlitby budu tyto věci poznávat těžko.

**Pátek 21. 11.
Lk 19,45–48**

Jestliže se Ježíš setkával s tak prudkým odporem, nemohou ani jeho následovníci počítat jen s přízní svého okolí. Nepřehlédněme, že se Ježíš v žádném případě nelitoval a netoužil po odvetě.

**Sobota 22. 11.
Lk 20,27–40**

Kdyby to v nebi vypadalo stejně jako zde na zemi, sotva bychom se tam těšili. Nenechme se ale odradit skutečností, že si nebeské poměry představit nemůžeme. Kristus je jediné spolehlivé pozemské okno do nebeské skutečnosti.

Neděle 16. listopadu 33. neděle v mezidobí	- 1. ět.: Dan 12,1–3 Ž: 16,5+8,9–10,11 2. ět.: Žid 10,11–14,18 Ev.: Mt 13,24–32	odp.: 1
Pondělí 17. listopadu památka sv. Ažbity Uherské, aého hce	- 1. ět.: 1 M ak 1,11–16,43–45,57–60,65–67 Ž: 118,53,61,134,150,155,158 Ev.: Lk 18,35–43	odp.: slov. 88
Úterý 18. listopadu férie nebo posvěcení oím ských bazilik sv. apoštolů Petra a Pavla	- 1. ět.: 2 M ak 6,18–31 Ž: 3,2–3,4–5,6–7 Ev.: Lk 19,1–10	odp.: 6b
Středa 19. listopadu férie	- 1. ět.: 2 M ak 7,1,20–31 Ž: 16,1,5–6,8bc+15 Ev.: Lk 19,11–28	odp.: 15b
Čtvrtek 20. listopadu férie	- 1. ět.: 1 M ak 2,15–29 Ž: 49,1–2,5–6,14–15 Ev.: Lk 19,41–44	odp.: 23b
Pátek 21. listopadu památka Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalém ě	- 1. ět.: 1 M ak 4,36–37,52–59 1 Kor 29,10,11abc,11d–12a,12cd Ev.: Lk 19,45–48	odp.: 13b
Sobota 22. listopadu památka sv. Cecilie, panny a m uednice	- 1. ět.: 1 M ak 6,1–13 Ž: 9,2–3,4+6,16b+19 Ev.: Lk 20,27–40	odp.: slov. 16a

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	
	16.11.	17.11.	18.11.	19.11.	20.11.	21.11.	22.11.	
Antifona	812	1768	841	857	872	1653	1708	
Žalm	783	783	783	783	783	783	783	
Ranní chvály:								
Hymnus	812	1769	842	857	873	1653	1709	
Antifony	813	828	843	857	874	1654	906	
Žalmy	813	828	843	857	874	813	906	
Kr. čtení a zpěv	816	1771	847	861	877	1654	1710	
Antifona k Zach. kantiku	726	1771	847	861	877	1595	1596	
Prosby	817	1771	847	861	878	1655	1711	
Záv. modlitba	726	1592	847	862	878	1595	1596	
Modlitba během dne:								
Hymnus	817	832	848	862	879	895	910	
Antifony	818	833	848	863	879	895	910	
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911	
Krátké čtení	820	835	851	865	882	898	913	
Záv. modlitba	726	1592	851	865	883	1595	1596	
Nešpory: SO								
Hymnus	807	821	1774	852	867	883	1648	727
Antifony	808	822	838	853	868	884	1661	727
Žalmy	808	823	838	853	868	884	1661	727
Kr. čtení a zpěv	810	825	1777	856	871	887	1663	729
Ant. ke kant. P. M.	726	726	1777	856	871	887	1595	729
Prosby	811	826	1778	856	872	888	1664	729
Záv. modlitba	726	726	1592	857	872	888	1595	732
Kompletář	1238	1242	1247	1251	1254	1257	1260	1238

Knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

Objednávání Světla

**Světlo si lze objednat
na adrese:**

* * *

**Matice cyrilometodějská
s. r. o.**

EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

* * *

**Zájemce o předplatné
ze Slovenska prosíme,
aby se obrátili
na firmu RODENY
(adresa je uvedena
v tiráži), která Vám dá
instrukce
a zašle složenku
na zaplacení.**

Novinky
MCM

NEBE NAD MOČÁLY **Životopis sv. Marie Goretti**

Když se v Itálii promítal působivý film o sv. Marii Goretti „Nebe nad močály“, mnozí diváci si pak koupili životopis této světice.

Věříme, že i u našich čtenářů vyvolá zájem. Život, který skončil dříve, než se mohl plně rozvíjet, klade otázky: Do jaké míry milujete Boha? Do jaké míry máte lásku ke ctnosti? S jakou starostlivostí se chráníte zla, vyhýbáte hříchu?

Sv. otec Pavel VI. přišel 14. září 1969 jako poutník do Nettuna, kde jsou ostatky mladé hrdinky. Při mši svaté v kázání řekl:

„Tato mladá mučednice nám připomíná, že existují hodnoty, které daleko převyšují všecko ostatní. Je to Boží milost, víra a věrnost víře, ctnost a věrnost ctnosti. Ctnost mravní čistoty proniká jasně nejen duši, ale i tělo. Mravní čistota je rovnováha mezi tělem a duší, soulad mezi duchem a smysly, mezi rozumem a pudem.

V mučednici svaté Marie Goretti vidíme v boji proti sobě dvě síly. Z jedné strany její křesťanská statečnost, z druhé strany surové násilí. Čím zvítězilo toto dvanáctileté děvče nad tělesnou přesilou? – Svou duchovní silou. Nepoddala se, i když jí to stálo život. A splnila se na ní Ježíšova slova: *Kdo ztratí svůj život pro mě, nalezne ho.* Marie Goretti tak našla věčný život, a to v nejvyšší míře podle slov Ježíšových: *Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha (Mt 5,8).*

Kéž nám příklad svaté Marie Goretti pomůže žít plný, vyrovnaný, ctnostný život, abychom mohli dosáhnout života věčného!“

(Cit. z úvodní části knihy.)

*Knihy vychází v nakladatelství MCM s. r. o.
Brož., formát A5, 88 stran, cena 48 Kč.*

771 00 Olomouc 1
Dolní nám. 24
EXPEDICE
Matice cyrilometodějská s. r. o.

Odesílatel:

Novinové výplatné

**Placeno převodem
706 035**

SVĚTLO – týdeník Matice Cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice Cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice Cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stilia.maticecm@telecom.cz). Registrační značka MK ČR 7225. Podáváná noviny jsou zaslány povolenou Oblastní správou pošt v Ostravě č.j.: 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky výtisků administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podáváné noviny jsou zaslány povolené SR, š. p. ZSRP Bratislava, č.j.: 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřízujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.